

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XXII nr. 6241

6 pagini — 30 bani

Duminică 8 noiembrie 1964

Proletari din toate țările, uniți-vă!

IN CUPRINSUL ZIARULUI:

- M. BERAM: 125 de ani de la înființarea primei biblioteci publice din țară. (Pag. a 2-a)
- MARIANA PÎRVULESCU: Cronica teatrală — Teatrul Național „I. L. Caragiale” — „Domnișoara Nastasia” de G. M. Zamfirescu. (Pag. a 2-a)
- EUSEBIU CAMILAR: Suceava rediviva. (Pag. a 3-a)
- LUCIAN ZATTI: Șantier severinean. (Pag. a 3-a)
- I. STOIA: Prevenirea și combaterea reumatismului. (Pag. a 4-a)
- PIA RĂDULESCU: Corespondență de familie. (Pag. a 4-a)
- Parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Moscova. (Pag. a 6-a)

La fiecare mașină INDICI ÎNALȚI DE UTILIZARE

Ne aflăm, zilele trecute, în secția sape cu role a cunoscutelor uzine „I. M. I.” din Ploiești. Mai mulți oaspeți, aflați și ei aici, urmăreau cu atenție procesul de elaborare a unei piese. La comanda sigură, precisă a muncitorului, mașina răspundea perfect. Numeroasele întrebări, izvorite din dorința de cunoaștere a oaspeților, își găseau pe loc lămuririle necesare.

I-am reînfrânt, după un timp, pe toți acești invitați la cabinetul tehnic al uzinei, continuând cu apărarea coloșului început în fața mașinilor. Asistam la un schimb de experiență. Fixându-și ca loc de întâlnire uzina ploieșteană, specialiști din diferite uzine metalurgice din țară au pus în discuție o problemă de mare actualitate: utilizarea mașinilor cu comandă după program. Mai precis, ce trebuie făcut pentru ca aceste utilaje care, după cum se știe, reprezintă nivelul cel mai înalt al tehnicii în domeniul prelucrării metalelor, să lucreze la randamentul cel mai mare, cu productivitatea prevăzută în proiect.

Cerința unei astfel de preocupări, mereu actuală, izvorăște din faptul că utilizarea tot mai bună a mașinilor este o rezervă însemnată a creșterii productivității muncii — sarcină majoră pe care partidul o pune în fața tuturor oamenilor muncii.

Rezerve importante pentru întreaga economie

Ca și în anii anteriori, în întreaga țară, se înfăptuiește un vast plan de investiții. Se construiesc fabrici noi, dotate cu utilaje moderne, se dezvoltă și se reutilizează cele existente, toate având drept atribut o înaltă tehnicitate și productivitate. O însemnată rezervă este în această direcție reducerea perioadei de rodaj la întreprinderile, secțiile, instalațiile și mașinile noi intrate în funcțiune și atingerea, în termenul cel mai scurt, a parametrilor prevăzuți în proiect. Măsurile ce se iau în acest domeniu nu rămân fără rezultat. Fabricile de mobilă din Arad și Rădăuți au atins înaintea de termen parametrii proiectați, reușind să producă pe această cale în plus însemnată cantități de produse.

De multe ori, importante rezerve pentru creșterea productivității muncii pot fi puse în valoare fără investiții și cheltuieli costisitoare. Călea de urmat în acest caz este folosirea cât mai eficientă a suprafețelor de producție și a utilajelor în funcțiune. La secția cazangerie a uzinei „23 August”, prin reorganizarea fluxului de fabricație și prin extinderea sudurii automate, creșterea de 10 la sută a indicelui de utilizare a suprafețelor de producție. La întreprinderea „Dimbovița”, perfecționarea fluxului tehnologic și introducerea uscătoarelor-tunel au dus la eliberarea unui spațiu de circa 1.000 mp, în care au fost amplasate două linii noi de confecționare a încălțămintei.

Dar mai sînt conducători de întreprinderi care, în loc să analizeze rezervele existente, să preconizeze măsuri pentru valorificarea lor, condiționează realizarea sarcinii de creștere a productivității muncii de introducerea unor noi utilaje. Efortul pe care statul îl face pentru înzestrarea întreprinderilor cu tehnică nouă se cere însă întărit de o permanentă și susținută grijă pentru folosirea rațională în primul rând a utilajelor cu care acestea

sînt dotate. Dacă la fabrica „Dorobanțul” din Ploiești s-a atins indicii de utilizare obținuți la fabrica „Partizanul roșu” din Brașov (care produce un sortiment similar cu întreprinderea amintită), s-ar fi putut obține o producție suplimentară de peste 70.000 mp de țesături pe an.

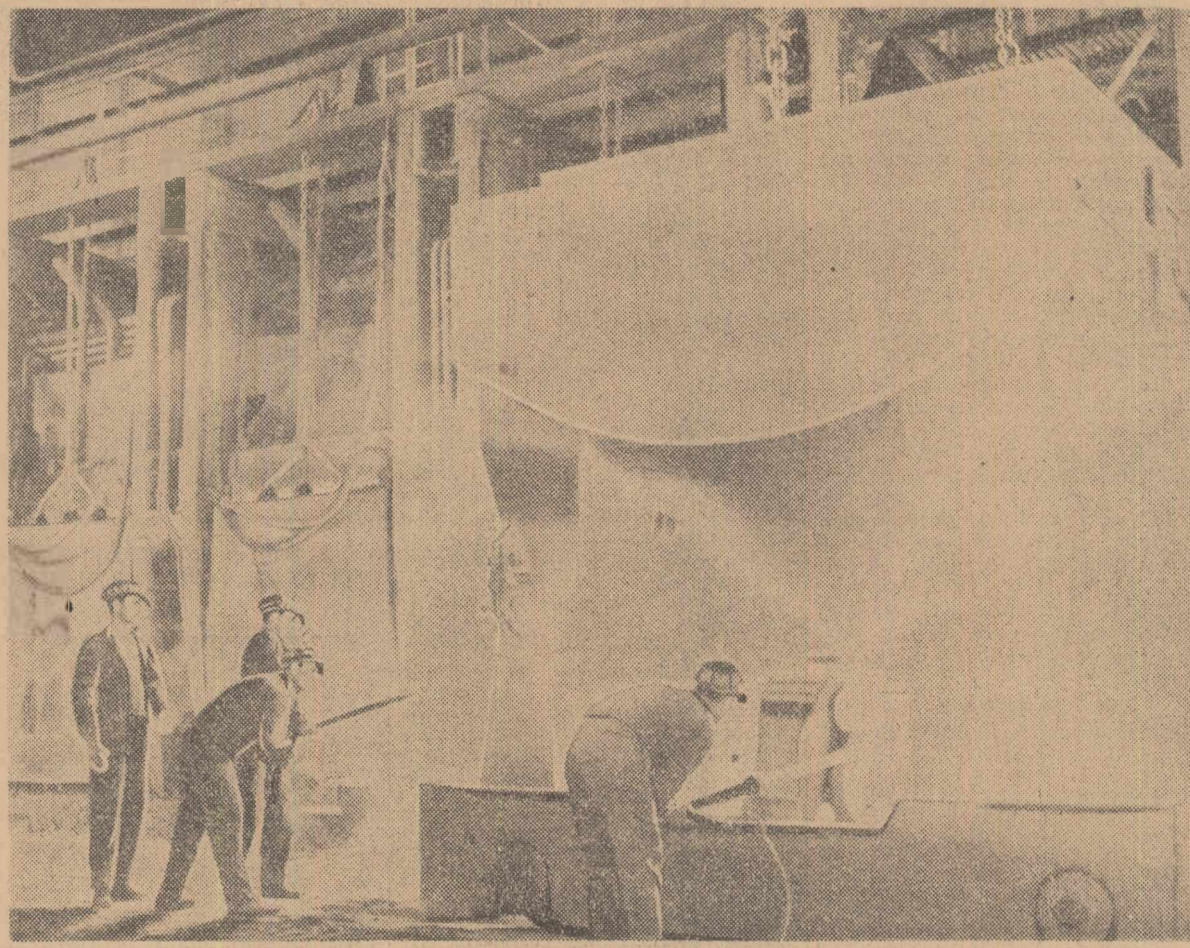
Atenția care se acordă „zestrei” uzinei, în continuă reînnoire, nu se materializează numai prin interesul pentru întreținerea și îngrijirea ei corespunzătoare de fiecare zi. Cu aceeași pasiune cu care urmăresc asimilarea în fabricație a unor noi tipuri de mașini, proiectanți, mecanici și muncitori cu experiență se ocupă ca prin modificări constructive, prin echiparea cu diferite dispozitive, o serie de utilaje vechi să poată fi folosite cu randament sporit. Ca urmare a modernizărilor aduse la laminoarele de la Hunedoara, se laminează acum de peste 4 ori și jumătate mai mult oțel decât s-a prelucrat la aceste agregate în 1948, înregistrându-se un indice tot mai mare de utilizare. Pe această bază, în acest an, s-a obținut în medie pe fiecare oră efectivă de lucru cu 1,65 tone de laminat mai mult decât era planificat. Acțiunea de modernizare a mașinilor-uzine se dezvoltă tot mai mult, la ea participând cadre tehnice dintre ceterii productivității muncii.

le mai pricepute. În primul semestru al acestui an, în întreprinderile Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, au fost modernizate circa 150 de mașini. Este un indicii în plus că modernizarea este o pierdere importantă și la îndemna fiecărui colectiv pentru mobilizarea rezervelor de creștere a productivității muncii. Se pare însă că unele întreprinderi ca „Tehnometal” Timișoara, Uzina de utilaj chimic din Ploiești, nu au înțeles pe deplin acest lucru, acțiunile de modernizări prevăzute fiind lăsate pe plan secundar și chiar nerealizându-se. Cunoșcînd efectul unor astfel de lucrări, este bine ca acțiunea de modernizare să fie orientată spre direcțiile principale, la mașinile și utilajele de care depinde sporirea accentuată a productivității muncii și întreprinderii pe baza unor calcule tehnico-economice judicioase, care să evite efectuarea de lucrări neeconomice, neeficiente.

Buna utilizare a mașinilor depinde în mare măsură și de nivelul de pregătire al cadrelor. Azi, mai mult ca oricînd, o importanță deosebită o are ridicarea continuă a calificării cadrelor, în concordanță deplină cu nevoile producției, cu necesitățile tehnicii noi care este prezentă în întreprinderi prin utilajele moderne, prin procedeele tehnologice avansate.

Cu multă grijă și prevedere se cere să se asigure pregătirea cadrelor care urmează să lucreze în unitățile aflate în construcție, astfel încît acestea să se dovedească din primul moment capabile să stăpînească tehnica nouă ce intră în dotarea unităților.

Ne apropiem de încheierea anului 1964. Experiența cîștigată în realizarea planului de creștere a productivității muncii pe anul în curs este un punct de plecare pentru mobilizarea a noi rezerve, pentru crearea bunelor condiții îndeplinirii prevederilor pe anul viitor.

SOSIREA DELEGAȚIEI R. P. ROMINE CARE A VIZITAT ALGERIA

Simbătă s-a însoptit în Capitală delegația R. P. Romine condusă de tovarășul Gheorghe Apostol, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Romine, care, la invitația Frontului de Eliberare Națională și a guvernului Republicii Algeriene Democratice și Populare, a luat parte la sărbătorirea celei de-a X-a aniversări a începerii revoluției algeriene — Ziua națională.

Din delegație au făcut parte tovarășii Virgil Cazacu, membru supleant al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului regional Iasi al P.M.R., deputat în Marea Adunare Națională, și Ion Georgescu, ambasadorul R. P. Romine la Alger. La sosire, pe aeroportul Băneasa, membrii delegației au fost întâmpinați de tovarășii Chivu Stoica, Alexandru Birlădeanu, Ștefan Voitec, Gheorghe Gaston Marin, Constantin Tuzo, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, de membri ai C.C. al P.M.R. și ai guvernului și de alte persoane oficiale. (Agerpres).

AZI VĂ INFORMĂM DESPRE :

AL 40.000-LEA ASPIRATOR „RECORD”

De curînd, la fabrica „Electromotor” din Timișoara, a fost montat al 40.000-lea aspirator de praaf „Record” din acest an, produs românesc apreciat de cumpărători.

Luna octombrie a acestui an a fost o lună „de vîr” în sectorul de aspiratoare a fost dată în funcțiune o nouă bandă rulantă, prin intermediul căreia operațiile de montaj se realizează în flux. De asemenea, s-a înființat un stand de probă, unde se verifică parametrii aparatului. Rezultatul: în luna octombrie au fost produse 5.000 de aspiratoare de praaf.

Îmbunătățirile tehnologice au dus implicit la calitatea și mai bună a produselor. Astfel, în ceea ce privește partea constructivă, s-a îmbunătățit instalația electrică și au fost înlăturate sursele de zgomot produse la exploatarea aparatului. De asemenea, se remarcă și o finisare mai bună.

NOU TRASEU DE AUTOBUZE ÎN BUCUREȘTI

MODIFICĂRI ÎN CIRCULAȚIA UNOR TRAMVAIE ȘI AUTOBUZE

Începînd de azi la linia nouă traseu de autobuze nr. 43, cuprins între Piața Galati (fosta Gemeni) și uzinele „Electronica”, Traseul va fi următorul: Piața Galati, străzile Taras Sevenco, Doamnei, Precupeții Vechi, Făinari, Lungosorei, Mașina de Pîine, Suran, Spandarian, Doamna Ghica, Azuga, Gherase, Eliade între Vii, Popa Nicolae, Ziduri între Vii, Cozia, Baicului (uzinele „Electronica”), Bd. Gării Obor, strada Ziduri între Vii, retur.

Tot începînd de azi, traseul de autobuze nr. 53 se scurtează, mașinile urmînd a circula între cartierul Colentina (capătul tramvaiului 1) și soseaua Fundeni — satul Fundeni.

Pînă luni la ora 16,30, circulația

tramvaielor și autobuzelor pe Splaiul Independenței în porțiunea cuprinsă între Calea Victoriei și Podul Mihai Vodă se modifică din cauza lucrărilor edilitare ce se execută în această zonă. Tramvaiele liniei 7 vor circula între Piața Unirii și Antrepozite prin bulevardul Cosbuc; tramvaiele liniei 8 vor circula între Antrepozite și Piața Pușcor prin strada Uranus și Calea 13 Septembrie; tramvaiele liniei 12 vor circula între Calea Șerban Vodă și podul Izvor prin soseaua Viilor și strada Uranus. O parte dintre tramvaiele liniei 13 și 14 vor întoarce la podul Mihai Vodă, venind dinspre cartierul Militari și respectiv podul Ciurlei. Celelalte vor întoarce la Piața Unirii, venind dinspre soseaua Iancului și respectiv fabrica „Granitul”.

De asemenea, tramvaiele liniei 25 vor circula o parte între Piața Muncii și Piața Unirii întorcînd la parcul George Cosbuc, iar restul între Fabrica de băi și radiatoare și podul Mihai Vodă. Autobuzele liniei 38 din direcția soselei Crîngari vor circula de la Calea Victoriei pe traseul liniei de autobuze nr. 32 pînă la strada Știrbei Vodă, de unde își continuă traseul prin strada Popa Tatu. Cele venind din direcția străzii Drisior vor circula de la Podul Izvor prin străzile Izvor, Sfinții Apostoli, Vinători, reluîndu-și de la Teatrul de Operă traseul obișnuit.

SE CONSTRUIEȘTE O MARE UZINĂ DE MEDICAMENTE

Producția de medicamente românești este acum de peste 26 de ori mai mare față de anul 1949. În prezent se construiește la București o mare uzină de medicamente care, alături de cele existente, va asigura o nouă creștere a producției de medicamente în țara noastră.

Datorită continuului dezvoltări a industriei de medicamente, între anii 1952-1960 au avut loc șase reduceri de prețuri în acest domeniu. La aceasta trebuie adăugat că statul suportă costul a 50 la sută din totalul consumului de medicamente pentru tratament. (Agerpres).

CUM VA FI VREMEA?

Pentru zilele de 9, 10 și 11 noiembrie, se anunță următorul timp probabil:

Vreme rece. Cer temporar noros. Precipitații slabe sub formă de ploaie și lapoviță. În munți și în nordul țării ninsori. Vînt slab pînă la potrivit din sectorul nord-estic. Temperatura în scădere. Minimele vor fi cuprinse între minus 5 și plus 5 grade, iar maximele între 1 și 11 grade. Ceață locală seara și dimineața.

TELEGRAM

Cu prilejul proclamării independenței Maltei, președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., Ion Gheorghe Maurer, a trimis primul ministru al Maltei, George Borg Oliver, o telegramă de felicitare.

În răspunsul său, mulțumind pentru acest mesaj, premierul maltez își exprimă încrederea în dezvoltarea relațiilor prietenești dintre cele două țări.

Recepția de la Ambasada U.R.S.S. cu prilejul celei de-a 47-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie

Ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Uniunii Sovietice în R.P. Română, I.K. Jegalin, a oferit sîmbătă seara o recepție în saloanele ambasadei cu prilejul celei de-a 47-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

La recepție au luat parte tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Gheorghe Apostol, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Alexandru Birlădeanu, Dumitru Colu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dălea, Gheorghe Gaston Marin, Gogu Rădulescu, membri ai C.C. al P.M.R.,

ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, academicieni și alți oameni de știință și cultură, generali, ziariști romîni și străini.

A fost prezentă delegația Asociației de prietenie sovieto-română, condusă de I. B. Stikalin.

Au participat șefii ai misiunilor diplomatice acreditate în R.P. Română și alți membri ai corpului diplomatic.

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească. (Agerpres).

Cu sprijinul cercetătorilor

În vederea trecerii la faza industrială de aplicare a procesului de recuperare, la șchele Moreni se efectuează în acest moment o serie de sonde. În colaborare cu cercetătorii Institutului de foraj-extracție din Cimpina, s-au efectuat la sonde măsurători de termometrie diferențială pentru detectarea stratului cu cea mai mare receptivitate. În același timp au fost urmărite sondele de reacție prin etalonarea debitelor de

șchele și măsurarea salinității apei sărate.

Pe baza rezultatelor bune obținute în primul panou de injecție din șchele, s-a trecut la extinderea recuperării secundare la două grupuri de sonde. În același scop, în șchele Moreni s-a înființat o secție de recuperare secundară încadrată cu specialiști și dotată cu un laborator pentru analize.

Sortimente noi de bunuri de larg consum

BACĂU (coresp. R. I.). — Peste 60 la sută din producția realizată de întreprinderile industriale locale din regiunea Bacău o constituie bunurile de larg consum. În prezent, în cadrul acestor întreprinderi se produc 300 de csemene articole. Numai de la începutul acestui an au fost introduse în fabricație 90 de sortimente noi.

În vederea lărgirii continue a gamei sortimentelor, la întreprinderea „23 August” din Bacău a luat ființă de curînd o secție de prototipuri în ramura metal-chimie. Pînă acum aici au fost concepute și asamblate 29 de noi sortimente de bunuri de larg consum. Tot la această întreprindere a luat ființă o nouă secție de prelucrare a materialelor plastice.

În urma unui studiu efectuat în vederea lărgirii sortimentelor în ramura lemn-mobilă au fost contractate cu organele comerțului 35 noi sortimente de mobilă și articole de uz casnic.

SATU MARE (coresp. R. I.). La fabrica de confecții „Mondiala” din localitate s-a introdus în fabricație de serie cel de-al 426-lea model din acest an — palton din stofă groasă pentru fete. În total, pentru sezonul rece au intrat zilele acestea în fabricație peste 50 de modele noi, dintre care amintim: talorul cu fustă, îmblănit cu blană artificială, un sacou pentru adolescenți și unul pentru bărbați etc.

În același timp, au fost omologate 172 de modele noi de confecții, în special pentru copii și adolescenți, care vor fi introduse în fabricație în prima perioadă a anului viitor. Multe din aceste modele se află expuse în pavilionul Expoziției realizărilor economice naționale a R.P.R., bucurîndu-se de aprecierea vizitatorilor.

Toamna în sat

— Gazetari?

Îl liniștim repede: nu vrem să-i luăm un interviu, nici să-i cerem un articol. Dimpotrivă, să-și vadă de treabă.

Și își vede. Trece pentru cîteva clipe în biroul contabilului șef. Discută despre vagoane, bani, contracte. Confruntă după carnetul lui producțiile înregistrate: 145 de vagoane de porumb, cartofi — 16 vagoane și jumătate. Bani! Intră în casă pînă la zi: cîteva milioane.

În biroul de alături, o voce groasă, puțin iritată, strigă la telefon:

— Alo! Aveți vagoane? Mașinile, tovarășe, ce faceți cu mașinile? Nu, cînd o zi zis, cînd să ne trimiteți... Stăm cu recolta culeasă...

Înșim în curte. Pătulul și celelalte adăposturi improvizate sînt pline de ștuleți. Camioane vin de la cîmp încărcate și ele, în timp ce altele duc

cantitățile contractate la baza de recepție. Înginerul gospodăriei, Constantin Căpitan, ne spune:

— Producția din anul acesta a în trecut așteptările: circa 5.000 kg la hectar.

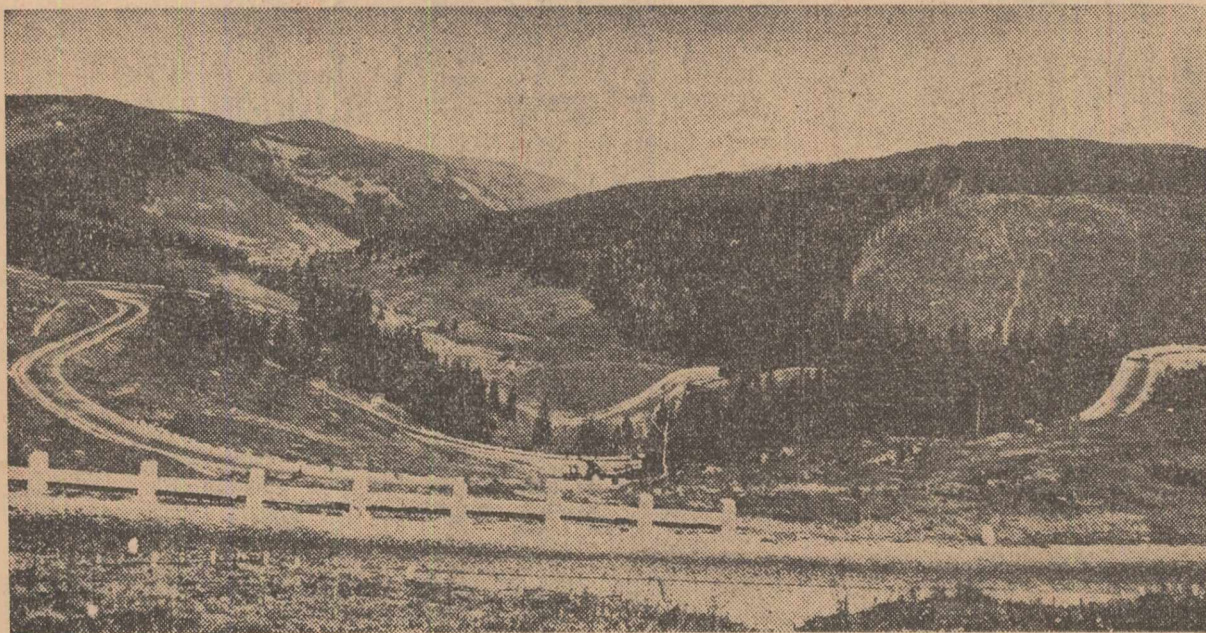
E vorba de lotul demonstrativ? — ne înterăm.

La noi întreaga suprafață a devenit lot demonstrativ. Lucrările aplicate le-am extins pe toate: tarlalele cultivate cu porumb; orăștură adîncă din toamnă, îngrășămintele, densitate 33.000 de plante la hectar, combaterea rășoarei, patru prășile cu mașinile, două manuale. În sfîrșit, ce să vă mai spunem. Au fost parcele de pe care am scos și mai mult.

Magazinerul Vasile Andronie tînu

ANA CRISTEA

(Continuare în pag. 4-a)

Serpentinele de la Mestecăniș de pe Valea Putnel

Foto: STEFAN PETRESCU

Aparatul din clișeu de mai sus este un pendul care înregistrează pe hîrtie fotografică cele mai ușoare oscilații ale solului. Cu ajutorul acestuia și al altor aparate moderne, cercetătorii Stației seismologice din București întreprind diverse studii privind structura interioară a globului terestru

Foto: ION POPOVICI

CULTURA ȘI VIAȚA

125 de ani de la înființarea primei biblioteci publice din țară

Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” din Iași — primul așezământ de acest fel din țară — poartă data de 8 noiembrie 1839 pe Actul său de naștere, așa cum îl face cunoscut în revista „Albina Românească” cărturarul moldovean Gheorghe Asachi.

Fondul de tipărituri al acestei instituții a crescut continuu, mai ales datorită generozității unor reprezentanți de seamă ai culturii din acea vreme. Printre aceștia se numără Vasile Alecsandri, care în 1853 a donat o parte din biblioteca sa personală, pentru ca mai târziu Constantin Hurmuzachi să doneze peste 7.000 volume. B. P. Hasdeu — care a funcționat ca bibliotecar în perioada Unirii — a pus de asemenea la dispoziția acestui lăcaș bibliotecă sa, formată din 4.000 tomuri. De altfel, el este și autorul primului regulament de organizare a bibliotecii, care se păstrează aici, în manuscris, alături de multe manuscrise rare, donate de Mihail Kogălniceanu, printre care și Cronicele lui Ion Neculce, toate purtând adnotări făcute de acest conducător al mișcării unioniste.

O contribuție prețioasă la îmbogățirea patrimoniului așezământului cu publicații de valoare a adus-o Eminescu, în cele două rânduri în

care a funcționat aici, întâi ca director (1874—1875) și apoi ca bibliotecar (1884—1886). Această contribuție își găsește expresia și în faptul că el a inițiat strângerea manuscriselor și cărților vechi românești existente în bibliotecile din Moldova. Toate acestea fac parte acum din fondul de tipărituri al bibliotecii ieșene, la loc de cinste găsindu-se printre multe altele și Tesaro della lingua greco-volgare ed italiana, apărut la Paris în 1709 și a cărei foaie de titlu poartă semnătura lui Dimitrie Cantemir.

Instalată într-un local nou — o clădire impunătoare cu care se deschide strada ce urcă pe Dealul Copoului — Biblioteca „Mihai Eminescu” cuprinde peste 100 încăperi spațioase și păstrează în rafturile ei — măsurind o lungime totală de 12 km. — precum și în depozitele celor 22 filiale de pe lângă facultățile, laboratoarele și seminarile Universității, nu mai puțin de 500.000 cărți și reviste, înglobând toate domeniile de activitate, apărute în țară și peste hotare. Cu ajutorul Analelor Universității „Al. I. Cuza”, Biblioteca din Iași efectuează schimb de publicații cu circa 1.000 de instituții culturale din 90 de țări ale lumii.

Punctul de atracție al cercetătorilor români sau străini care vizitează biblioteca îl constituie Serviciul de

tipărituri rare și manuscrise. Aici pot fi găsite numeroase exemplare deosebit de valoroase, cum ar fi de pildă cel mai vechi manuscris din țara noastră, și anume: Lectionar evanghelic grecesc, caligrafiat cu litera uncială, pe foaie de pergament veșel și care datează din secolul al VIII-lea. Biblioteca se află de asemenea în posesia unei colecții de incunabile, printre care și unul tipărit la Nürnberg în 1477, colecția aproape completă a tipăriturilor vechi românești din perioada 1503—1830, interesanta „Metodă specială a aritmeticii” — treapta a II-a, realizată în 1864 de către Ion Creangă, apoi o seamă de manuscrise slavone, admirabile gravuri, atlase și albume, precum și peste 7.500 tipărituri muzicale. Un izvor prețios de studiu pentru cercetătorii în constituie totodată arhiva „Garabet Ibrăileanu”, cuprinzând corespondența primită de către critic din partea unor personalități de frunte ale literaturii noastre.

M. BERAM
correspondentul „Românului liber”

Sesiune științifică festivă

IASI (cosp. R. I.) Biblioteca centrală universitară „Mihai Eminescu” a organizat o sesiune științifică festivă. Pe ordinea de zi a lucrărilor figurează circa 20 de comunicări și referate științifice privind aspecte din trecutul istoric al bibliotecilor publice din țara noastră.

În holul bibliotecii care găzduiește sesiunea au fost amenajate vitrine unde sînt expuse cîteva din cele mai vechi manuscrise și tipărituri aflate în patrimoniul acestui așezământ.

Programul muzical al săptămînii

Marți, 10 noiembrie, ora 20, la Ate-neul R.P.R.: concert simfonic pentru studenții Centrului universitar București. În program: Beethoven — Uvertura „Egmont”, Concertul nr. 3 pentru pian și orchestră. Simfonia VII. Dirijor: Mircea Basarab. Solist: Teodor Paraschivescu.

Marți, 10 noiembrie, ora 20, în Studioul conservatorului „Ciprian Porumbescu” — deschiderea ciclului de audii experimentale „Johannes-Passion” de J. S. Bach. Comentator, lector George Bălan.

Miercuri 11 noiembrie, ora 20, în Sala mică a Palatului R.P.R.: concert de muzică preclasică franceză. În program: lucrări de Lully, Couperin, Rameau. Cuvînt introductiv V. Cristian. Își dau concursul: Emilia Petrescu, Dumitru Pop, Alfons Capitanovici și Nicolae Rădulescu.

Joi, 12 noiembrie, ora 19.50 în Studioul de Concerte al Radioteleviziunii: concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. În program: două schițe simfonice de Constantin Bobescu, „La Folia” de Corelli, Poemul pentru vioară și orchestră de Chausson, Simfonia fantastică de Berlioz. Dirijor și solist Constantin Bobescu.

Vineri 13 noiembrie, ora 20.30 la Sala Dalles: recital vocal-instrumental susținut de studenți ai conservatorului „Ciprian Porumbescu”. În program: lucrări de Pergolesi, Mozart, Wolf, Brahms, Glazunov, Puccini, Mussorgski, Prokofiev etc.

Sîmbătă 14 noiembrie, ora 20 în Studioul conservatorului „Ciprian Porumbescu”, seară de operă: „Lupia dintre Tancred și Clorinda” de Monteverdi și „Orfeu” de Gluck.

Sîmbătă 14 noiembrie, ora 20 și duminică 15 noiembrie, ora 11 la Ate-neul R.P.R., va avea loc un concert simfonic al Filarmonicii „George Enescu”. În program: Simfonia nr. 104 (Cimpoș) de Haydn, Concerto nr. 1 în stil clasic pentru pian și orchestră de Dinu Lipatti, Simfonia de E. Chausson. Dirijor: Mihail Brediceanu, solist — Corneliu Gheorghe.

Duminică 15 noiembrie, ora 20, la Ate-neul R.P.R.: concert al orchestrei de muzică populară „Barbu Lăutaru”. Dirijor Florin Economu; soliști: Maria Lăzăreanu, Ana Ispas, Ion Cristorescu, Vlad Dionisie etc.

La biblioteca clubului din Corbeni, constructorii hidrocentralei „16 Februarie” de pe Argeș au la dispoziție un bogat fond de cărți de specialitate precum și cărți beletristice. În cîșeu: un grup de constructorii consultînd standul de cărți. Foto: NICU VASILE

Teatrul Național „I. L. Caragiale”:

„DOMNIȘOARA NASTASIA”

de G. M. Zamfirescu

La împlinirea a douăzeci și cinci de ani de la moartea sa, George Mihail Zamfirescu e prezent cu „Domnișoara Nastasia” pe prima scenă a țării. Piesa, subtitulată „comedie tragică” și care intrinsece la prima ei reprezentare, în 1927, aprecierile unanime ale publicului și criticii, impunînd istoriei literaturii române numele unui dramaturg de certă originalitate și autentică vigoare, suscită și astăzi mult interes. Și aceasta nu numai prin caracterul ei de document despre vremuri trecute, ci și prin forța artistică cu care aduce în scenă oameni și năzuințe. În mizeria materială și morală a cotoabelor de la periferia orașului rominesc de acum patruzeci de ani, G. M. Zamfirescu a adus în scenă omul neînfrînt de faamă, de promiscuitate, de ignoranță, omul care năzuiește din toate puterile spre mai bine, spre lumină, spre demnitate, omul care are puterea și curajul să-și plătească viața cu viața. Încercarea și visul Nastasiei „de a ieși în lumină”, acela al lui Vulpasîn de a se face „om”, rămînînd la coordonatele individuale ale celor doi eroi, nu atinge desigur sfera largă a vieții sociale, ceea ce restrînge orizontul dramei, dar nu stîrbește cu nimic frumusețea caracterelor, puritatea năzuințelor eroilor de a duce o viață demnă.

„Goana sufletelor spre mai bine, mai frumos” (cum sublinia însuși G. M. Zamfirescu esența comediei sale tragice) și imposibilitatea de a atinge acest mai bine, mai frumos, în condițiile unei societăți strîmb așezate, acesta era mesajul pe care îl avea de transmis, pe scena sălii Comediei, spectacolul Teatrului Național „I. L. Caragiale”. Și regizorul Ion Cojar a făcut aceasta cu o limpezime a concepției și viziunii asupra textului, mai mult decît laudabilă, eliminînd tot ceea ce ar fi putut duce la înecarea sau chiar la învîlbură mesajului, ferindu-se de melodramă, de accen-

tuarea unor momente poate tendente în sine, dar dăunătoare evidențierii ideii principale. În concepția regizorului, Nastasia a născut să apară ca în afetele alte puneri în scenă mai vechi, ca o excepție în mediul mizer și ignorant al mahalalei, ci a devenit o expresie, dacă se poate spune astfel, în care se concentrează și capătă grai năzuințele oamenilor mahalalei Veseliei. În concepția lui Cojar, deosebirea dintre Nastasia și Paraschiva, de pildă, e una de conștiință și deci de demnitate și nu una temperamentală, lucru care-și găsește de altfel justificarea imediată în text. Nastasia e mai puțin ignorantă decît ceilalți și deci știe că viața ar putea fi și altfel, Ra-

lucă. Mai în afara acestuia ni s-a părut Boris Ciornel în Vulpasîn, umil și plîngăreț, lipsit de voință și demnitate, ca și cum acțiunile sale i-ar fi dictate de alții. Lui Vulpasîn al lui Ciornel îi lipsește și luciditatea și hotărîrea Nastasiei, ceea ce lasă impresia că Vulpasîn s-ar afla sub imperiul unei pasiuni iraționale și nu a unei conștiințe năzuințe de a se face „om”, adică tocmai ceea ce-l apropie de Nastasia. Cald, expresiv, viu, în sfîrșit un Luca pe care îl găsim minte a reușit să contureze Gh. Cozorici, în timp ce mișcările Vasile Manta (care a debutat cu succes anul trecut în „Inima mea e pe înălțimi”) a fost un Luca Lăcrămă de o candoare autentică și convingătoare. În Vecina, Silvia Dumitrescu-Dîmiciu, în Paraschiva, Draga Olteanu, în Niculina, Didona Popescu (ultima a realizat mai ales în scena pantomimei, un lucru de foarte bună calitate), în Ionel, Dem. Rădulescu și Const. Rațoiu în „omul necăjit”, au adus cu toții, ca de altfel și scenograful Mihail To-fan, o contribuție substanțială în reușita spectacolului cu „Domnișoara Nastasia”, realizare demnă de prima noastră scenă.

MARIANA PIRVULESCU

CRONICA TEATRALA

portul acesta, odată clarificat, regizorul a avut posibilitatea să redea scenic cu aceeași claritate atmosfera în care se desfășoară drama. Din acest ultim punct de vedere, scena circului ni s-a părut una din cele mai izbitoare ale spectacolului, ea subliniind mai mult legătura (tristetea oamenilor care simt mai curînd decît știu că viața e prost așezată) decît deosebirea dintre restul mahalalei și Nastasia.

Raluca Zamfirescu și-a construit pe aceeași linie rolul Nastasiei. Tristetea Nastasiei este aceea a în-

regii mahalalei, deosebirea fiind așa cum spuneam, una de conștiință și deci de demnitate. Spre deosebire însă de „omul necăjit”, ea știe că viața poate fi altfel — nu știe însă că singură n-o va putea schimba — de aceea se prăbușește. Concepind-o în felul acesta pe Nastasia, Raluca Zamfirescu a avut de rezolvat probleme din cele mai grele, treceri din cele mai dificile, ca aceea de la fata plină de speranțe și temeri

Premiere teatrale...

Teatrul satiric muzical „C. Tănase” prezintă astăzi seară în sala din Calea Victoriei 174, premiera unui nou spectacol-concert „Aventurile unei umbre” de Nell Cobar.

În distribuție H. Nicolaide, Dorina Drăghici, Zizi Șerban, Horia Căciulescu, Gigi Marga, Lavinia Slăveanu, George Bunea, Trio Caban, Luky Marinescu, Sergiu Cioulu și alții. Conducerea muzicală: Edmond Deda, coregrafia: Nicolae

Sever, regia artistică: B. Fălticneanu.

Tot astăzi seară își deschide stagiunea Ansamblul de cîntece și dansuri al C.C.S. în sala din str. Lipscani se va prezenta în premieră spectacolul muzical-coregrafic „Tinerete”. Spectacolul este compus dintr-un program de cîntece și dansuri și prezentarea unei opere în trei acte „O navă pleacă departe” de Florin Ciomel pe un libret de Nicușor Constantinescu și George Voinescu.

...și cinematografice

Săptămîna viitoare vor fi prezentate în premieră pe ecranele Capitalei două noi filme artistice:

„IN VILTOARE”, o producție a studiourilor maghiare după un scenariu și în regia lui Istvan Gall, film distins cu premiul special al juriului la Festivalul Internațional de la Karlovy Vary. Acțiunea se petrece într-o zi de vacanță cînd, jucîndu-se la malul apei, un grup de tineri nu observă decît prea târziu dispoziția unuia dintre ei, care s-a înecat. Împrejurarea oferă cineastilor prilejul unei ample investigații psihologice în scopul de a dezvălui mentalitatea și universul sufletesc al fiecărui erou, în parte.

Rolurile acestui film realizat de un tînr regizor au fost incredințate, de asemenea, unor tineri interpreți: Andrea Drahota, Marianne Moor, Sándor Csikos, János Hankányi etc.

„SEDUSĂ ȘI ABANDONATĂ” este o nouă creație a binecunoscutului regizor italian Pietro Germi a cărei acțiune se petrece în Sicilia și este dezvoltată pe aceeași coordonate de critică a raporturilor sociale, morale, juridice proprii societății ipocrite și anchilozate în mijlocul căreia trăiește eroina. Povestea fetei, căreia i-a fost necăjită noarea — fiind părăsită după ce a fost sedusă — are ca protagoniști pe Stefania Sandrelli, pe care spectatorii și-o amintesc din „Divorț italian” precum și pe alți valoroși interpreți al ecranului italian printre care Saro Urz, distins pentru acest rol cu premiul Interpretării masculine la Cannes, anul acesta.

Noi imprimări la „Electrecord”

„Electrecordul” pregătește noi înregistrări pe discuri. Ce vom putea găsi în magazinele de specialitate pînă la sfîrșitul anului?

Din muzica populară, menționăm o discursi ce vor fi înregistrate cu concursul orchestrei de muzică populară a Radioteleviziunii avînd ca soliști pe: Tita Bărbulescu, Margareta Păslaru, Maria Butacu-Dragu, Stefania Rareș, Vasile Cănanău și alții. În afară de discurile menționate se va mai imprima un pot-puriu de cîntece populare cu orchestra condusă de Nicu Stănescu (voce și flautier artistic — Jean Iacobescu).

Muzica ușoară se anunță, de asemenea, bogată în imprimări. Un număr de 9 discuri avînd ca interpreți cunoscuți cîntăreți de muzică ușoară cum sînt Margareta Păslaru, Nicolae Nițescu, Lidia Demenco, Aurelian Andreescu, Doina Badea și alții vor veni să completeze discotecile amatorilor de acest gen de muzică. Menționăm de asemenea imprimarea unor melodii interpretate de orchestra Radioteleviziunii bulgare și de soliști bulgari.

Un disc mic va cuprinde un recital de Artă Florescu, care va interpreta arii din „Wilhelm Tell” de Rossini și din „Aida” de Verdi. Un alt disc cuprinde un recital, susținut de Zenaída Pally care va interpreta „Habenera”, aria cântînd și cîntec țigănesc din „Carmen” de Bizet, două arii din „Samson și Dalila” de Saint-Saens, o arie din „Favorita” de Donizetti, o arie din „Bal mascat” de Verdi și altele.

MEMENTO

TEATRE

(14.00.11): Eminescu, ora 10, Vizita bătrînei doamne, ora 15 și Domnișoara Nastasia, ora 19.30; Teatrul național „I. L. Caragiale”, sala Comedia (14.71.71); Palma de sub umbră, ora 10, Adam și Eva, ora 15 și Avarul, ora 19.30; Teatrul național „I. L. Caragiale”, sala Studio (15.15.53); Biederman și incendiatorii și Inima mea este pe înălțimi, ora 10, Orestia, ora 15 și Sfînta Ioana, ora 19.30; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”, b-dul Schitu Măgureanu nr. 1 (14.60.60); Comedia erorilor, ora 10, Jocul de-a vacanța, ora 15 și Dragă mincinosule, ora 19.30; Teatrul „C. I. Nottara”, sala Studio (12.74.50); Rîncierii, ora 10.30, Șeful sectorului suflători, ora 16 și Sonoroasa aventură, ora 20; Teatrul de comedie (16.64.60); Este vinovată Corina?, ora 10, Hipnoză, ora 15.30 și Luna de demonstrații, ora 19.30; Teatrul „C. I. Nottara”, sala Studio; Paharul cu apă; Teatrul muncitoresc CFR (18.04.85), ora 19.30, Matineu literar: 100 de ani de literatură modernă în limba idis; Teatrul evreiesc de stat (21.36.71) ora 11; Mitică Popescu; Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” (15.72.59), ora 20; Pagini alese din revista de altădată: Teatrul „C. Tănase”, sala Savoy (15.56.78), ora 20; Aventurile unei umbre: Teatrul „C. Tănase”, sala Victoria, ora 20; Băiatul și vîntul, ora 11, Orașul viselor (spectacol prezentat de Teatrul de marionete din Cairo), ora 20; Teatrul Tîndărică (15.67.37); Selecțiuni de cifre, ora 16 și Spectacol prezentat de ansamblul circului chinezesc ora 20; Cîrcul de stat (11.01.20).

Carmen: Teatrul de operă și balet (16.48.20), ora 19.30; Tîrșul de fete, ora 10.30, Plutașul de pe Bistrița, ora 19.30; Teatrul de operă (14.00.11); Eminescu, ora 10, Vizita bătrînei doamne, ora 15 și Domnișoara Nastasia, ora 19.30; Teatrul național „I. L. Caragiale”, sala Comedia (14.71.71); Palma de sub umbră, ora 10, Adam și Eva, ora 15 și Avarul, ora 19.30; Teatrul național „I. L. Caragiale”, sala Studio (15.15.53); Biederman și incendiatorii și Inima mea este pe înălțimi, ora 10, Orestia, ora 15 și Sfînta Ioana, ora 19.30; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”, b-dul Schitu Măgureanu nr. 1 (14.60.60); Comedia erorilor, ora 10, Jocul de-a vacanța, ora 15 și Dragă mincinosule, ora 19.30; Teatrul „C. I. Nottara”, sala Studio; Paharul cu apă; Teatrul muncitoresc CFR (18.04.85), ora 19.30, Matineu literar: 100 de ani de literatură modernă în limba idis; Teatrul evreiesc de stat (21.36.71) ora 11; Mitică Popescu; Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” (15.72.59), ora 20; Pagini alese din revista de altădată: Teatrul „C. Tănase”, sala Savoy (15.56.78), ora 20; Aventurile unei umbre: Teatrul „C. Tănase”, sala Victoria, ora 20; Băiatul și vîntul, ora 11, Orașul viselor (spectacol prezentat de Teatrul de marionete din Cairo), ora 20; Teatrul Tîndărică (15.67.37); Selecțiuni de cifre, ora 16 și Spectacol prezentat de ansamblul circului chinezesc ora 20; Cîrcul de stat (11.01.20).

Cinălăreața solavă: Patria (11.88.25), orele: 10 — 12.45 — 15.30 — 18.15 — 21; Comoara din Vadul Vechi: Republica (11.03.72), orele: 10 — 12 — 15.30 — 18.15 — 21.15; Veselie la Acapulco: București (15.61.54), orele: 8.45 — 11 — 13.30 — 16 — 18.30 — 21; Încercătura blestemată: Lucrețiu-Rul' (16.19.48 nr. 6), orele: 9.30 — 12.15 — 15 — 17.45 — 20.30; Capitol (10.23.17), orele: 9.30 — 12.15 — 15 — 19 — 20.45; Grivita (17.08.58), orele: 9.45 — 12.30 — 15.15 — 18 — 20.45; Modern (23.71.01), orele: 9.30 — 12.15 — 15 — 17.45 — 20.30; VII și morții: Feroviar (16.22.73), orele: 9 — 12.45 — 16.30 — 20.15; Umbrele din Cherbourg: Melodia (12.06.88), orele: 9.45 — 12 — 14.30 — 16.45 — 19 — 21; Sotirii iadului: Victoria (16.28.79), orele: 10 — 12 — 14 — 16 — 18.15 — 20.30; Există asemenea flăcări: Festival (15.63.84), orele: 9.30 — 11.45 — 14.15 — 18.45 — 21; Accaione: Central (14.12.24), orele: 10.30 — 13 — 15.30 — 18 — 20.30; Cotocești (13.62.58), orele: 15.30 — 18

14.15 — 18.45 — 19 — 21.15; Veselie la Acapulco: București (15.61.54), orele: 8.45 — 11 — 13.30 — 16 — 18.30 — 21; Încercătura blestemată: Lucrețiu-Rul' (16.19.48 nr. 6), orele: 9.30 — 12.15 — 15 — 17.45 — 20.30; Capitol (10.23.17), orele: 9.30 — 12.15 — 15 — 19 — 20.45; Grivita (17.08.58), orele: 9.45 — 12.30 — 15.15 — 18 — 20.45; Modern (23.71.01), orele: 9.30 — 12.15 — 15 — 17.45 — 20.30; VII și morții: Feroviar (16.22.73), orele: 9 — 12.45 — 16.30 — 20.15; Umbrele din Cherbourg: Melodia (12.06.88), orele: 9.45 — 12 — 14.30 — 16.45 — 19 — 21; Sotirii iadului: Victoria (16.28.79), orele: 10 — 12 — 14 — 16 — 18.15 — 20.30; Există asemenea flăcări: Festival (15.63.84), orele: 9.30 — 11.45 — 14.15 — 18.45 — 21; Accaione: Central (14.12.24), orele: 10.30 — 13 — 15.30 — 18 — 20.30; Cotocești (13.62.58), orele: 15.30 — 18

— 20.30; Străluclul. Lumina (16.23.35), orele: 9.45 — 13 — 16.30 — 20 Tomis (21.49.46), orele 10 — 13 — 16.30 — 19.30; Floarea (12.28.30), orele 18.15 — 19.30; Colabatorul Ceka: Union (13.49.04), orele 15.30 — 18 — 20.30, Progresul (23.94.10), orele 15.30 — 18 — 20.15; Cocosatul: Carpați, orele: 8 — 10 — 12 — 14 — 16; Program pentru copii, ora 10 — 11.15 — 12.30 și Dragoste la zero grade, orele: 13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Doina (16.35.38); Arhitectul Andrei Voroniklin, Chela Ura, sîntem în vacanță. Barba Sport nr. 4/1964. Vreau să știu tot, nr. 31. Știință și tehnică nr. 13: Timpuiri Noi (15.61.10), orele: 10 — 12 în continuare: Comisarul Maigret se infurcă: Gilești (17.55.48), orele: 10 — 12.30 — 15 — 17.30 — 20; Drumul Sării (14.10.37), orele: 15.30 — 17.45 — 20; Cel trei mușchetari: Intrăritura între popoare (17.31.84), orele: 10 — 12.45 — 16 — 20; Hatari: Excelsior (18.10.88), orele: 9.30 — 13 — 16.30 — 20; Aurora (25.04.66), orele: 9.30 — 13 — 16.30 — 20; Asasinul din cartea de telefon: Cultural (16.25.39), orele: 15 — 17 — 19 — 21; Moral' '63: Dacia (16.26.10), orele: 9.45 — 12 — 14.15 — 16.30 — 19.45 — 21; Comoara din lacul de ar: gînt: Buzetzi (15.67.79), orele: 10.30 — 13 — 15.30 — 18 — 20.30; Brațul nedrept al legii: Crîngas: (17.38.81), orele: 16 — 18.15 — 20.30; Viață particulară: Bucegi (17.05.47), orele: 10 — 12.15 — 15.30 — 18 — 20.30; Banda de lași: Unirea (17.10.21), orele: 16 — 18.15 — 20.30; Legenda din tren: Flacăra (21.35.40), orele: 16 — 18 — 20, Intu-nerio: În plină zi: Vitan (21.39.82), orele: 16 — 18.15 — 20.30, Ghepardul: Miorita (14.27.14), orele: 9.30 — 13 — 16.30 — 20; Valea vulturilor: Munca (15.20.97), orele: 16 — 18.15 — 20.30; Rezervat pentru moarte: Popular (25.15.17), orele: 16 — 18.15 — 20.30, Pășește prin Moscova: Arta (21.31.86), orele: 14 — 16 — 18 — 20; Viață sportivă: Mosilor (12.52.93), orele 15.15 — 18 — 20.45, Sechestrații din Altona: Cosmos (25.19.15), orele: 16 — 18.15 — 20.30, Galapagos: Viitorul (11.48.03), orele:

le: 15.30 — 18 — 20.30; Bărbății: Colentina (25.07.09), orele: 16 — 18 — 20; Al nouălea nume: Volga (11.91.26), orele: 10 — 12.15 — 16 — 18.15 — 20.30; Doi colonel: Rahova (23.91.00), orele 16 — 18.15 — 20.30; Pagina de istorie. România, orizont '64: Flămura (23.07.40), orele: 10 — 16 — 19; Dragoste neîmplinită: Lira (15.66.66), orele: 15.30 — 18 — 20.30; Aventura de la miezul nopții: Ferentari (23.17.50), orele: 16 — 18.15 — 20.30; Comisarul: Pacea (16.29.02), orele: 16 — 18 — 20; Floarea Marelui: Adegos (23.58.06), orele: 15.30 — 18 — 20.30.

DUMINICĂ 8 NOIEMBRIE

8.50: Gimnastica de învioreare la domiciliu; 9: Emisiune pentru copii și tineretul școlar; Televiziunea pionierilor. Cîntec și Joc. Poșta copilor; 10.30: Rețeta gospodinică; 11: Emisiune pentru sate. În jurul orei 15: Transmisiune de la Stadionul Dinamo a întîlnirii de fotbal dintre echipele Progresul și Rapid. 19: Jurnalul televiziunii; 19.10: Memoria transdrărilor; 19.20: Cîntec orchestra Edmondo Ros (III); 19.45: De bună voie și nesilit de nimeni (folieon satiric la adresa căsătorilor pripite — film); 20: Circul chinezesc, Transmisiune de la Circul de stat. În pauză: Mitică în încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 9 NOIEMBRIE

19: Jurnalul televiziunii; 19.10: Pentru tineretul școlar: Foc și apă (III); 19.40: Filmul artistic: „Minna von Barnhelm”; 21.30: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

Disparația

„Frumoasei adormite”

După „descoperirea” Neptunu-lui italian adus în țară pe vremea lui Bibescu — și care acum zace în același loc fără ca măcar să se încerce să i se afle „părințarea” — o scrisoare primită la redacție ne-a semnalat de astă dată că, unul din cele mai valoroase ansambluri sculpturale create de maeștri ai artei noastre plastice a fost fragmentat. Ba, mai mult, una dintre statuile care formau ansamblul, nu mai este expusă. E vorba de sculptura în marmură denumită „Frumoasa adormită” și care reprezenta o nimfă.

În Parcul Libertății, a existat un grup de statui care decora reconstruirea unui colț sălbatic de natură. Aici se aflau doi giganți clopitii în piatră (cel din dreapta realizat de Dimitrie Paciurea și cel din stînga de Fr. Storck), iar între ei — pe un pedestal de granit — stînd culcată, „Frumoasa adormită”, lucrare în marmură realizată de sculptorul Filip Marin. Acest grup statuar monumental, considerat prețios de către specialiști, care l-au trecut pe „Lista monumentelor de cultură de pe teritoriul R. P. R.” (listă întocmită de Comisia monumentelor istorice și artistice) deși era corodit de lege, a fost totuși fragmentat, plasat în locuri separate, una din piesele sale chiar dispărînd.

Deoarece cunoșteam acest ansamblu sculptural încă din copilărie, am pornit chiar a doua zi ca să constat la fața locului care este situația. Prima statuie pe care am găsit-o a fost „Gigantul” lui Paciurea, aflat într-un loc retras, pe o alea din apropierea lacului.

La vreo două sute de metri, pe o altă alea, l-am găsit și pe „fratele” Gigantului. Acesta nu purta însă nici o indicație asupra autorului sculpturii, statuia prezentînd însă zgîrțire pe piatră inițialele D. P., indicîndu-se astfel publicul în eroare.

Aceste două statui așezate acum la sute de metri una de alta și pe alei diferite pierd mult din armonia și monumentalitatea lor și e de neînțeles de ce nu s-a putut muta întregul ansamblu într-un loc mai central al parcului. Dar unde e a treia piesă din ansamblu? Deși am cercetat toate aleile parcului, n-am dat niciieri de „Frumoasa adormită”.

În cele din urmă a cetățean m-a informat asupra locului unde a fost dusă statuia: afară din parc, într-un loc viran, la Cocioc!

SUCEAVA REDIVIVA

Cu simț gospodăresc urcat la iscusință și genialitate, popoarele își pregătesc arhitecții, poezii și eroi, înfățișând înima Moldovei din veac și mai dincoace, Suceava a pulsă spre lumină celebru constructori, cîntăreji și eroi.

În ziua aceea pierise pe muni un amurg titanice și ultimele pale de lumină a-mintea drăpelele lui Burebista. Ne-am așezat pe o piatră, în străvechea cetate a Mușatinilor și cu cît noaptea se lăsa, se desepia, nu știm dacă din inima noastră sau din timp, larmă amintind apropierea apelor: se trezea, în vale, la piciorul nostru, o lume dintr-un somn multiseclar, cum roșile uruie repede în redobîndirea unui timp pierdut. Prin atelierele breslerilor, grăbeau acele croitorilor, coșciorilor și clubotariilor, iar în jurul tirgului, pe dealurile Schei, Lisauri și Arinilor, ardeau cărămizărilor. Harabale în șir și noapte cărau nisip, piatră, butuci și var. Se ridicau case de negoi, palate și case de locuit și se deschideau și glădnie, a-ha-dă berării, ca să aibă unde și potoli hămanii din oastea lui Ștefan cel Mare și setea firească și dorul de burgurile na-tele. Peste frământă flutură, sus pe turlele cetății, flamura cu bour, iar pîrgarii suceveni, adică bîrgerii, se uitau într-acolo cu recunoștință, căci niciodată pînă la Ștefan, nu mai veniseră așa vremi: puțin trecuse de la Florile anilor 1457, și se și puseseră îndulcirea în vîmii, se reasezaseră podurile pe ape, se întăriseră cetățile din margini, se tocmiseră drumurile, înclt boii și caii neguțitorului lloven sau brașoven călcau ca pe piele întinsă...

Căile de comerț se înfîlneau și se adău-gau drumurilor din lungul continentului european, iar cele de coborât către Mil-cov și Tirgoviște, se înfîlneau cu Drumul Mășii, fabulos ca și Extremul Orient, de unde războarea.

Își scoaseră și dieci călămăriile uscate de arșița războaielor și cîntăreții își scoa-seră alătuile și trimbele care ani și ani chemaseră țara la cumpănă. Pe străzile Sucevei se auzeau graiuri din toate păr-țile pămîntului.

Am lăsat Suceava de mult în paza stră-ji, să facem o roată în spațiul geografic, să-i numărăm cîteva din gloriile condeu-lui, stînelor și culorilor, demne să le pună și Ștefan Voivod lîngă spada mare. Ne-am îndepărtat — cale de o poștă spre Sud-Est — și am dat de Ipotești lui Emi-nescu. Și continuînd calea, nu departe, am ajuns la Ștefănești, de unde s-a ridicat Luchian, meșterul culorilor. Și urcînd spre Nord, nu mult, am auzit vîlcara lui Enescu încă de departe. Și mai spre Vest mar-gină, la Stupca, am auzit altă vîlcara a lui Ciprian Porumbescu, smulgînd balada cu tot cu rădăcini, din plaiurile sucevene și din timp. Ne-am dus pe urmă la Fălti-teni, și l-am văzut pe Ion Creangă. Copil, murit de cître Chiorpec cu dohot. Și tot acolo am văzut Dumbrava minunată, în poala Rădășenilor. Și nu mult ne-o tre-buit să ajungem la Humulești, s-o vedem pe lelea Smaranda, mama lui Ion, răstrî-nță în oglinzile Ozanei. Și mergînd în linie dreaptă spre Răsărit, am ajuns la Pașcani, unde s-a născut Sadoveanu, rapsodul zîmbrului. Și ne-a trebuit cale doar cît a unei săgeți din arbaleta lui Ștefan, ca să ajungem la Mircești, unde s-a născut și unde și astăzi stă Alecsandri întors acasă de veci! Și dacă urcăm doar două-trei deciluri de la Mircești spre Răsărit, dăm de Prigoren, unde s-a născut Ioan Neculce, să minulescă deopotrivă și spada și pana smulșă din aripa vulturului... Cine nu se duce la Putna, unde doarme Ștefan între obiectele bucovinene? Dar cine nu vine la noi la Voroneț, să se mire de arta zugrăvirilor, la Dragomirna, la Beușeni, la Pătrăuți? Cine nu cercetează la Suceava, casa-muzeu, păstrată cu afia griă, unde a viețuit și a muncit marele folclorist Simeon Florea Marian?

Ar însemna să nu spunem adevărul, dacă n-am recunoaște că sucevenii sînt mîndri foarte că de pe plaiurile lor s-a ri-dicat Lucașăruțului poeziei românești, Mihail Eminescu; cît sînt de mîndri, au dove-dit-o la recenta sărbătorire, cînd s-au dus în pelerinaj la Ipotești în număr ca al pulberii. Cine ar urmări numai semătu-urile din registrele caselor memoriale din această regiune și-ar da seama și mai adînc pînă la ce grad s-a ridicat cunoaș-terea literaturii, pînă la ce număr impres-ionant s-au ridicat și cititorii! Oare mai trebuie să arătăm și aici că operele emi-nesciene, ale lui Creangă și Sadoveanu au pătruns pînă la cele mai depărtate colturi din partea asta de țară? Oare se află om să nu fi auzit măcar Rododile lui Enescu? Se află om care să nu cu-noască Balada lui Ciprian? Casele me-moriale din regiunea noastră păstrează cu sîmlele amintiri din viața marilor dis-părțiți, și toate sînt păstrate la rîndu-le cu cea mai mare grije, demonstrîndu-se și așa cîtă grije are regimul nostru democ-ratic-popular de valorile spirituale.

Am evocat și locurile și oamenii, cu ad-mirație și mîndrie, întrebîndu-ne mereu ce taină va fi conținut și brazda acestor locuri, că ne dă și cărămizi pentru cetăți durabile și inimi pentru avînturi și minți ce s-au ridicat peste vremi cu traectoria Lucașăruțului.

Ne-am smuls ochii din visare și auzeam aproape altele mistrii și ciocane. La picioa-rele noastre se află Suceava secolului XX, în plină construcție! O macara își ridică grunzul drept în fața noastră, în veci-nătatea blocului turn. Ne-am freat pe la ochi, căci cu greu puteam să suprapunem clădirile luminoase contemporane peste vînzura veche, cu cociocabe și magherni-le, peste acoperișurile de tablă ruginită și de șindrilă spărită, asupra cărora mai demult băteau clopotele din turnuri a de-zolare.

Ca prin vis ne aminteam vechiul tirg de negustori, în ale căror lădoace, lăzi și hambare satele din jur își lepădau pe nimic și griul și bucuriile. Vedeam încă, pe urtele strîmte și umede, în zilele iarna-rcelor de joie, mulțimiile de pămînteni

vînzînd mizerie și cumpă-rînd mizerie, înviorînd pen-tru jumătate de zi tirgul mori, prin portul lor umi-tor de frumos, prin mersul lor dirz și demn.

Gemeau crîșmele de omeniri care-și înecau amarul în basamac, și peste fră-mîntul uman sunau clopotele în înaltele turnuri voievodale, dînd tuturor simțămîn-tul greu al unei apropiate potopiri. Tirgul ajungea în toi pe la prînz, pe urmă, cam cu două ore înainte de amurg, se golea tot, pe toate ulițele și-n toate direcțiile. Și tirgul Sucevei intra iar într-o monotonie peste care crescuse rugina. În acoperișuri străvechi, în pietrele zidurilor și edificiilor, răbunise afară și se uscaseră și ei, sub formă de mușchi, somnul cel multiseclar. Așa-zisa „Stradă mare” de odinioară în-cepea de la biserica Sfîntului Dumitru și sfîrșea în Obor, și avea viață doar două ore seara, cînd o negustorime puhavă o invadea din totu-iar în totu-iar, dar în cu-rînd parca o lua un enorm măturoi de umbră, ivit dintre arborii străvechilui „Volksgraben”. În turnul primăriei, sus, ca-n adîncul evului mediu, pînă acum clînja alai străjerul apărării o dată cu ba-terea ceasurilor și suna din suierătoare sau din corn către tîspatru punctele car-dinale.

Pîrgarii din margini nu erau pînă mai ieri nici tirgovești, nici pămînteni, căci mai trăiau din munca la cîmp.

Cum așa arăta Suceava pînă acum zece ani, dacă nu și mai puțin: ulițe, uli-ciocare și maghernițe, construite după plac și hăitr, căci tirgul cel glorios zidit de Ștefan fusese fulgerat de năvăliri crunte și-n luptele dintre domnitori. Săgeata Tă-tarului s-a înclt în ochii domnitorilor din fresce geniale. Războinicii clopîți din

Eusebiu Camilar

sub hotelul cel nou sau sub blocul-turn... Aceste în-trebări și pe noi ne-a chinuit, și am pornit în căutarea bujdecilor unde

stătusem în gazdă cîndva. Și locului am stat, și în dreapta și-n stînga ne-am uitat, și ochii roată ni i-am făcut, degeaba însă: nimeni nu mi-a putut spune unde era odată bordeiul moșului Iria, de pe „Șturza Voda-Gasse”. Știam că bordeiul avea în fața o ulicioară prăpăstioasă, în-cît vaca babei Ruja abia urca lîna de la șipotul din vale... Niște copii ne-au întreb-bat pe cine căutăm, și am simțit că dacă am fi răspuns, ar fi ris, cel puțin că de niște hînsuri din oastea Domnului Ștefan Voivod, întorsi din noaptea cea lungă cu sulita și arc, să se ia la luptă cu tancurile și cu aviația! N-am întrebăto nimic, de nimeni, și vedeam cu ochii noștri cum cu-vîntul fatalist „sic transit” capătă alte sensuri: prima dată în istoria lui, omul nu regretă trecutul, ci se regretă doar pe sine că nu are cel puțin două vieți să a-puce cît mai mult viitor. Sentimentul ac-cesta noi l-am trăit din plin, pe cînd cău-tam vechi și dispărute sălășuri. Ne adu-ceam aminte de părinții noștri, cum venea să ne aducă merinde, în ierni cu vi-fore nemăpomenite. Am revăzut-o în timp și pe mîtușa Natalia, cu desaga plî-nă ca și inima ei, spintecînd viitorul cu pieptul volnic de pămînteană; am revă-zut-o lepădîndu-și sumanul înghețat; pe urmă, cu cît își da jos strielele pline de promoroacă și basmauă, apărea în fața noastră o fată tîndră, cu ochii albaștri și cu păr lung, bălan...

O putere constructoare gigantică, indi-cînd lucrurile constructoare ale socialis-mului a săpat Suceava pretutindeni, a răco-rîto-o și a priment-o, dîrîndu-i din nou

Desen de BECA RIND

topor, pîrînd în locul inteligenței umane semnul bestiei crunte, și-au pus clu-bota peste arcadele dăltuite pînă la frumuse-țea dăiană a bolții cerului. Chiar și cetatea Sucevei a avut soartă înspăimîntătoare: a fost umplută cu paie, lemne și praf de puscă și așa a fost zvîrlită în aer. Peste ruinele ei au crescut bălările care nu iartă nici gloria. Rădăcinile, fînte în ro-bie seculară sub frontoane, contratorții și muri, și-au redobîndit dreptul și au dat năvală să se înfăce de grumăzi încă dăiană ai turlelor în rînd.

Dacă e cu dreptate să arătăm cititorilor cum a reinviat Suceava, trebuie să încep-em cu locul de vîn, adică tocmii cu ce-tatea, căci și ea a fost dată în seama is-toricilor descoperitori, și pe lîngă aducere-la față a miilor de relicve, s-au desgro-pat și noi porțiuni de ziduri, dînd cetății altă față decît cea descoperită pe la începutul acestui secol de către Romstorfer. Nici o pietricică nu se mai pierde astăzi, și în-cet-încet se șterge crima conducerii habsburgice care a dat voie negustorilor să-și piatra cetății și să-și facă din ea prăvălii și case, lucru înfîmplat de alfel și cu Cetatea Neamului și mai cu toate cetățile moldovenești.

Și acum mai dăinuie în fața cetății Ripa Căcinei, pînă către biserica lui Ioan Botezătorul, înglobînd și ripa Șipotului, adică „Șipotgasse” de odinioară. Acolo se aruncă cunoaște tirgului, și acolo se va face, după cît am auzit, un parc înglobînd poate și străvechea Cîmpie a Direpății. O magistrală mărească vine dinspre satul Stîlile, începe cu spitalul cel nou cu zece etaje, cu Baza Experi-mentală a Academiei, și tîind în linie dreaptă tirgul străvechi, merge paralel cu strada Ștefan cel Mare, pînă departe.

Și Strada Mare de demult e peste puțină de aflat pe unele porțiuni, căci aproape toată e acoperită de orașul nou! Degea-ba s-ar întreba chiar și un sucevean sa-dea ce case sau ogrăzi erau odinioară istoria, lăsînd loc cuvenit vîntului și lu-minii.

Trebuie să amintim că peste scurt timp Suceava o să aibă a treia gară, Sucea-va-Vest, pe deal la Scheia, pe noua linie Suceava-Păltinoasa. Gări și halte vor fiin-ța, dînd și mai bună viață satelor Strășți, Ciprian Porumbescu, Bercheștii, Lucă-cesti.

Acum cîva timp, am nimerit mai mult din întîmplare pe valea Suhei.

Ziua era coborîtă toată pe culmi. Am ajuns la Frasin, dar n-am întîrziat, ci am cotit spre Vest, încotro am zărit iar fla-murile ostilor lui Burebista. Mergînd îm-potriva unei apăsătoare lupte pe ale cărei maluri se întindea drumul străvechi, din bună seamă, din vremea zîmbrului... Greu am pătuns de la Frasin la Doroteia! Dar lîsînd în sfîrșit Doroteia în urmă, am ajuns la Stulpicani.

Am coborît să bem apă, și n-am spune adevărul, așa cum ne-au învățat părinții noștri, dacă n-am arăta că n-avem de fel gînd să poposim, dar cămîmul cultural din inima satului și bibliotecă erau așezate parca anume la drumul mare, ca să ne tragă în ispită! Am intrat în bibliotecă și am văzut și aici multe cărți roase și mincate de degetele oamenilor, și am luat și aici, la întîmplare, fisa unei cititoare...

dispensarele, nici casele de nașteri, însă pretutindeni le-am văzut! Ștîlpii în șir in-dicau și ei că electrificarea pe vîlle Su-cevei continuă, iar mulțimiile de case noi de prin sate arătau tragerea de inimă, hărnicia și entuziasmul creator al suceve-nilor.

Am văzut la Stulpicani în largă sală de spectacole, demnă să concureze cu orice sală de orăș, ecranul cinematografic, iar mai pe urmă am văzut pe afîșierele din sat anunșurile echipelor și trupelor de tea-tru... Dar lucrurile acestea au devenit de mult obișnuite și-n regiunea Suceava! E destul dacă spunem numai în trecut că toate comunele de pe la noi au cinema-to-graf. Treizeci dintre ele, printre care Vlă-denii și Salcea, au cîte două cinema-to-grafe.

Dar n-am mai avut cînd întîrzi la Stul-picani, căci apa repede ne îndemna să urcăm pe drumușor, către poeniile zîm-brului. Și mergînd mareu împotriva apei, am văzut Ostra. Am și străbătut-o. Și cu cît înaintam, drumușorul era tot mai greu, nu ațit din pricina vechimii lui, cît din prin-că că pe mari porțiuni se turna pe al beton, se săpa pe alte mari porțiuni, iar pe altele mașinării lucrau de zor!

Ne-am întrebăto, pe drept cuvînt, ce se întîmplă pe drumul zîmbrului! Apa Suhei ne îndemna însă înainte, parca spre o bucurie numai de ea știută! Și deodată culmile și arborii s-au dat la o parte par-că... Apa Suhei era mai mare. Ne aflam într-un luminis, în fața unei localități noi industriale.

Două pirade vin din munte: de la Ră-sărit Brăteasa, și mai dincolo Pîrlu Cle-felor, și acolo unde se înfîlesc ele, se ri-dică și șanțierul Ostra. E vorba de tunelul lung de șase kilometri care străbate mun-tele pînă dincolo, pe Bistrița, în valea Barnarului.

Inginerul geolog Munteanu a făcut în fața noastră o impresionantă descriere nu atît a prezentului care stă la îndemîna oricui, ca apa și aerul, cît a viitorului. Am și văzut, din descrierea lui, tunelul luminat fluorescent, trenurile cu toleu transportînd minereuri „dincoace” de munte, la Ostra, Frasin și Gura-Humoru-lui. La un semn din mîin al inginerului, am văzut gara auto, cu peronelele ei, locu-întele muncitorilor și lăcășurile de cultură.

Paralel cu linia de feră, tunelul aduce de dincolo, din Bistrița, apă, spre a face față la instalațiile industriale. Marea lu-crare, în toată întînderea, o fac toate mari oameni din partea locului, care au lepădat apa, toporul sau tapina și au devenit mîineri. Ne-am adus aminte că bu-nicii acestor oameni odinioară au ajuns, în căutarea lucrului, tocmii la Canada, și ne-am amintit alte multe întîmplări care ogîndeau tragedia miilor osîndite la inactivitate.

Ni s-a istorisit acum la Ostra, despre multe fapte de eroism ale mîinerilor, și-n lupta cu stîncile gata de prăbușire, și cu apele înfîlîte în inima pămîntului, dar, după vorba inginerului Munteanu:

— „...pentru bunul geolog, pămîntul e ca un violoncel al cărui coarde sînt acordate nu numai bine, ci genial! Pentru a do-bîndi armonia deplină, trebuie să știi a-păsa cînd trebuie și unde trebuie... Noi, geologii, ascultăm pămîntul ca pe inima noastră! Și cel ce nu-și știe inima, nu me-rită s-o poarte...”

Și vorbind mai departe despre munca oamenilor și a lui, inginerul Munteanu a continuat:

— „...să ne închipuim împreună Valea Suhei de mîine! Dar cum va arăta Frasi-nul, datorită acestor construcții de la confluența Brătesei cu Clelele? Dar dez-voltarea ulterioară a tirgului patriarhal Gura Humorului? Mîndrie, Gura Humoru-lui va fi de bună seamă cel mai frumos oraș al țării obține.

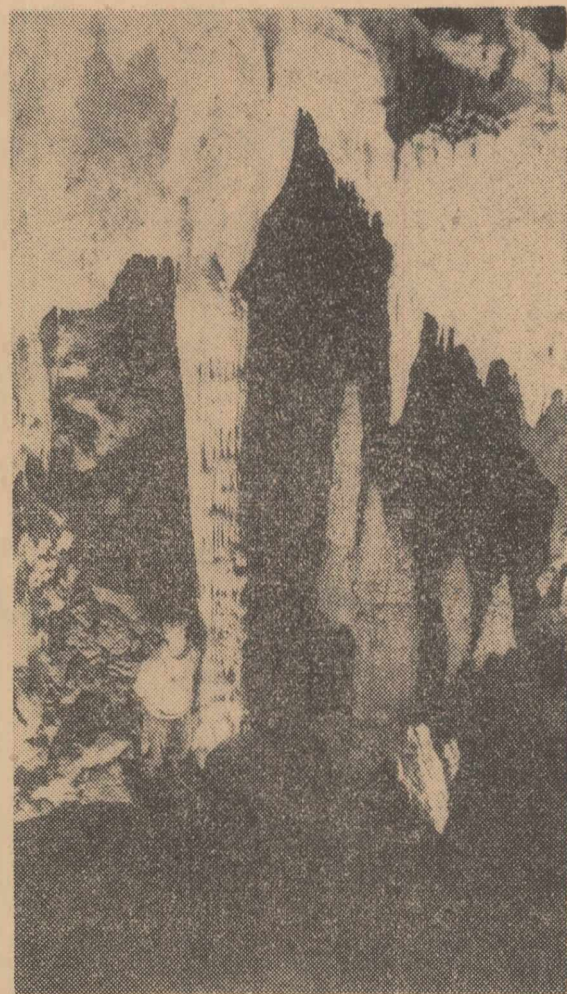
Nu după mult am întors, spre Frasin, la întrecere cu apa. Și coborînd stam toți tăcuți, închipuîndu-ne viitorul, după statul prietenului nostru. De bună seamă Ostra asta, la ale cărei fîntîni venea bourul, va fi foarte repede orașul! Dar Stulpicani? De Doroteia nici nu mai vorbim!

Nu mult a trecut și Doroteia nu se mai vedea. Am ajuns la Frasin, și am cotit numai deocamdată spre Sud! Am oprit în vestea pădure dintre Ilisești și Stupca, numai așa ca să ne răcorim. Și parca din tăcerile se-til se trezea violina lui Ciprian. Oare se auzea Balada sau era numai rezonanța tulpinerilor înlăte, întîntate ca strunele din pămînt pînă-n cer?

În curînd salutar Suceava ultramodernă, întîrind pe magistrală! M-am despăr-țit de prieten. Și scriînd apoi îndurîndu-l acesteia acasă, în liniștea ca de geneză, deseori m-am oprit din lucru copleșit de frumusețea poemului reconstrucției. Slaba mină omenească nu poate însă niciodată reda tot clocotul adevărului. Am făcut doar cîteva însemnări și eu! Cred că constructorii Sucevei n-au nîpic împotriva dacă i-am considerat urmași ai celebriilor constructori din vremea celui mai glorios dintre voievozi apărători ai patriei! Mun-citorii marilor industrii sucevene trebuie să știe că genul lor și puterea de muncă le vin pe un drum secular, început în a-telierele meșterilor din vechimi. Combina-tul de celuloză de la Suceava își are obîrșia în atelierele uriașe din vremea cînd Domnul Ștefan reconstruia țara după vijeliile în perindare. Reconstrucția din vremea lui s-a făcut cu mijloacele timpu-lui și cele de azi tot cu ale timpului. Hoarde năvăliseră atunci pe ăra Moldo-vei, și în secolul nostru tot hoarde năvăli-seră; cele de demult purtau drept semn de recunoaștere somologul incendierii; cele mai de azi purtau zvastica!

Am fost pe valea Suhei mai mult din întîmplare. Și tot din întîmplare dacă ne-am duce pe orice vale din acest col de țară, vom afla mîna constructoare creînd.

Lincezeala tirgurilor moldovenești a ră-mas numai în literatură: și Suceava, și Cîmpulungul bucovinean, și Gura Humo-rului, și Rădăuții, și Botoșanii, și Fălticeni-pulsează de viață. Și aceste așezări re-nasc ca întreaga țară.

Din pitorescul peș-terilor patriei noa-stre. Peștera Bă-trinului (munții Pădurea Craiului)

Foto: CORNELIU PLESA

Șantier severinean

— Uite, acolo, între două șepci de liceu, era poarta. La noi, apăra Sovu. Hențurile le „trăgeai” tu. Aveai sut!

Ne amuzam amintindu-ne de copî-lărie, de anii cînd băteam mingea de cîrpă la periferiile Severinului, pe maldanele ce aruncau în jur umbre de lincezeală și inerie.

Lîngă șosea era o fabricuță de cherestea. Mai sus, un dîmb de unde priveam cum alunecă Topolnița în Dunăre. În dreapta, cartierul făbri-cilor, fierăriele în fața cărora birarii potcoveau caii, un birt economic unde chirgii mincui „pe cont” și o boian-gerie.

Peste imaginile din copîlărie, se suprapun cu putere de contrast cele de astăzi, spulberînd alunecările în melancolie. Din terenul de fotbal „marcat” de scafietii ce singerau picioarele extremelor și ale halilor, au fîșit vertical prisme din beton armat, stîlpi circulari. În fața perspectivei spre zăvoaiele Topolniței, privite de pe tăpșanele copîlăriei, s-au ridicat ansambluri arhitectonice moderne, cu linii simple, dar robuste, în care va începe metamorfozarea lemnului.

Autocamioane ce au căpătăt nume simbolice de la „Carpați” și „Bucegi” aduc neconșent, ziua și noaptea, ma-teriale. Din ele capătă contur o fa-brică sau se definitivează bolta din sticlă a unui acoperiș prin care razele soarelui capătă culori calde, odihni-toare. Macarale puternice scutesc e-forul fizic la purtarea prefabricate-lor dintr-un loc în altul. Coloane me-talice sugerînd eprubete sau rețorfe de laborator, ridicate la o scară im-pusă de proporțiile industrializării contemporane, fac legături aeriene în-tre fabrici și centrala termică.

„Acolo, între două șepci de liceu, era poarta”.

Fostește extreme, interii, porțarii sînt alături de mine. Au devenit in-gineri, contabili, mecanici. Omir, care a rămas cel mai înalt reprezentant al promoției, își păstrează spiritul de bun organizator. Acum e președinte-le comitetului sindicalului pe acest șantier severinean, unde capătă con-tur definitiv marele complex pentru industrializarea lemnului. Perspec-tivele pe care le oferă noul obiectiv economiei Severinului îl entuzias-mează.

— Aci va fi fabrica de placaj, ală-turi de cea de mobilă; apoi fabrica de „peșele” (plăci fibrolemnoase), de turnir estetic, centrala termică, cen-trala electrotermică. Decantoarele s-au construit în „Tabaci”, lîngă Du-năre.

Vizităm șantierul ce se întinde pe zece hectare. Sînt necesare expli-cații tehnice amănunțite pentru a în-țelege complexitatea proceselor teh-nologice prin care va trece tagul din

parchelele de la Cerna și Bozovici ca să devină totolul într-o sală de con-cert, bibliotecă sau pervaz la fereas-ta unui bloc cu perspectivă spre Dunăre. Se cer explicații, mai ales că de un întreg labirint de conducte face legătura între fabrici, aduce a-burul fierbinte de la centrala termică în bazinele ce pregătesc maleabili-tatea tagului înainte de a fi curbat, soarbe din decantoare apa Dunării pentru setea industrială a complexu-lui.

Cineva întreabă de inginerul Ion Botofei, cel care a încheiat un fru-mos capitol de realizări pe șantiere-le unor complexe de la Tirgu-Jiu și Caransebeș și le conduce pe cele pentru construirea complexului severinean.

Colegii zîmbesc. Inginerul lipsește pentru cîteva ore... E plecat la materianțele I Etapă. Alergarea autobasculantelor, ech-i-libristica macaralelor plimbînd în misărie circulare prefabricatele ce-și găsesc loc în îmbinările construc-țiilor te fac să simți pulsația șantieru-lui, ritmul în care se construiește.

Cei ce au adăugat la pricepera lor experiența altor șantiere dau im-puls întrecerii, pentru apropierea zi-lor cînd la Turnu-Severin se va inau-gura complexul pentru industrializa-rea lemnului. Pentru acest eveniment pe care-l dorește, instalatorul Alexan-dru Cioma împărtășește tovarășilor mai tineri de muncă din cele ce a acumulat la Bicoz, Arad, Corbeni, Bu-cecea, pe cele 60 de șantiere pe cîte a lucrat pînă acum. Monitorul Gheor-ghe Lăzărescu, cel care îmbină cu un adevărat artist construcțiile metalice urmîrînd atent și priceput proiectele, e înfîmțînt pretutindeni cu zîmbete de prietenie.

Cu astfel de caractere, sănătos conturate, marea șantier al comple-xului pentru industrializarea lemnului de la Turnu-Severin înmănușiază o familie hotărîtă să cîștige în continu-are simă și admirație.

În fața noastră, se profilează silu-eta zveltă, finerească, din centralele electrotactice. Cînd va intra în tunc-țione, ea va împinge abur pentru în-călzirea blocurilor cochete care se construiesc pentru viitorii lucrători ai combinatului. La extremitatea cealaltă a șantierului s-a terminat construc-ția centralei termice.

Stăm în incinta viitorului complex, printre autobasculantele și macarale. Cineva duce un buchet de flori ingi-nerului Ion Botofei. În jurul meu sînt cîțiva dintre extremele și halții din anii copîlăriei.

„Acolo, între două șepci de liceu, era poarta”.

LUCIAN ZATTI

BRODERIE ÎN LEMN

Am văzut la Expozi-ția realizărilor economi-ei din regiunea Mara-mureș, deschisă la Bala-Mare, cîteva obiecte lu-crate cu o artă deose-bită. Casete de saii, platouri, servicii de prăjituri și altele, toa-te din lemn, pe care sînt încrustate broderii din cele mai fine.

Îată, de pildă, farfu-rieroarele pentru prăji-turi. Fine, lustruite o-gîlindă, cu flori delicate pe margini, par a fi din porțelan. Casetele de saii, ușoare, lucrate cu motive florale stilizate. Arta aceasta a broderi-iei în lemn, intarsia, constă în încrustarea în lemn a unor plăcuțe sau fîșii din os, fildeș, si-de ori lemn de altă cu-loare.

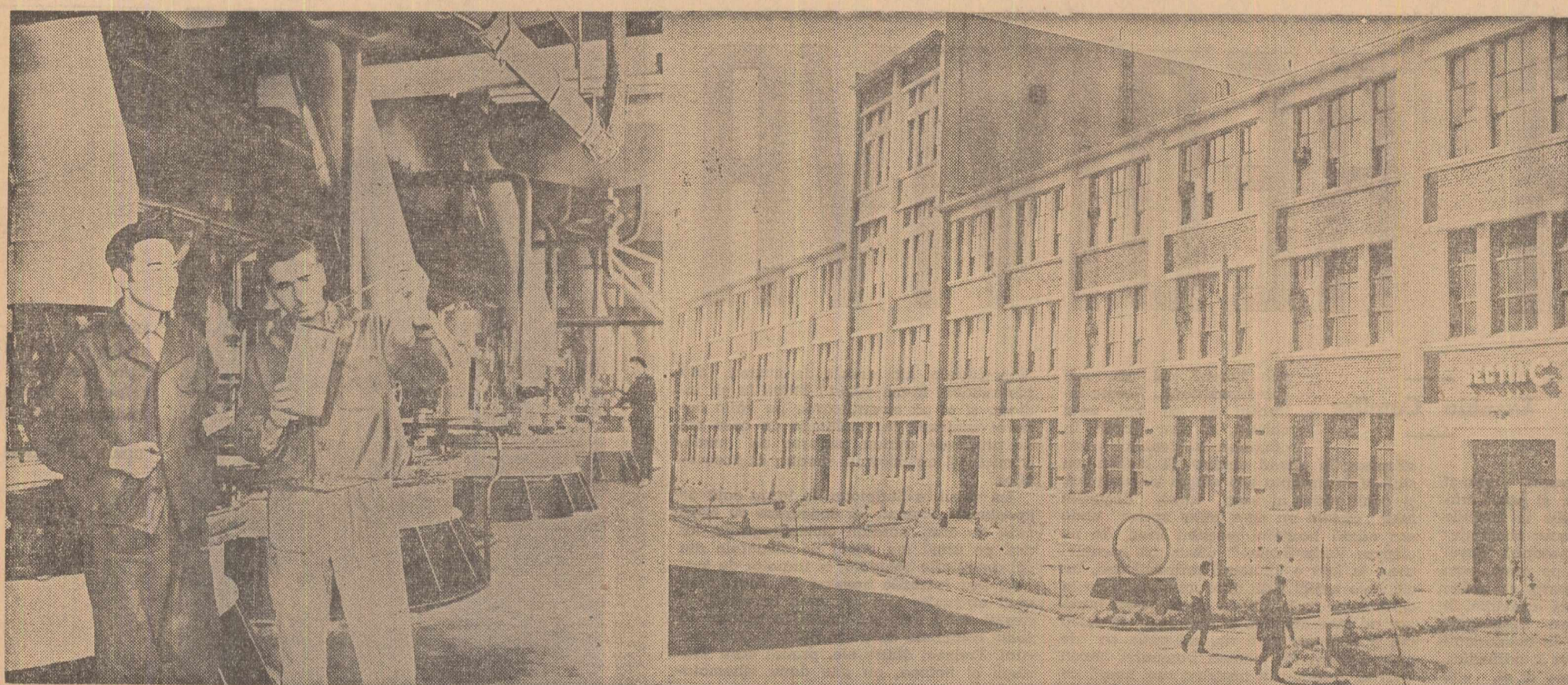
Am vrut să cunoaș-tem pe autorul acestor lucrări de artă. Iată-ne, așadar la Satu Mare, în casa lui Iosif Caraman, maestrul broderiilor în lemn. Pe masa de lucru, alături de alte unelte a-flăm dăltile, o horma-sină minusculă, pensete,

foarfece. Un tablou abia început, înfățișează o scenă din baletul Romeo și Julieta. Omul din fața noas-tră, înclt tîndr, ne po-vestește cum a deprins arta intarsiei. De la un meșter care lucra în-tre-un mic atelier, cu ușa totdăuna ferecată.

Zădărnice încerca-ti-ri! Caraman s-a lî-ndu-plece pe meșter să-l lase odată înăuntrul. Ușa rămînea mai departe ferecată. Odată, a in-terat totuși. Meșterul care-și păstra cu strî-nicie tainele meșteșugu-lui a uitat la plecare ușa descuiată... După o lună avea în față prima încercare în arta intar-siei a lui Iosif Caraman.

Abia acum începe însă truda lui Iosif Ca-raman pentru dobîndi-rea măiestriei pe care o cere această artă migd-loasă. Căci nu-i ușor să faci o floare, dar să re-dai grația unei balerine, mișcare, umbrele, din îmbinarea a mit de

ȘTEFANIA GRUIA

Întreprinderea „Colorom” din Codlea produce o gamă variată de coloranți. Măsurile luate în ultimul timp au asigurat îmbunătățirea calității acestora. În cliseul din stînga: maistrul Ion Stan și Ion Suliță verifică transformarea pigmentului în sare de calciu. În cliseul din dreapta: vedere exterioară a secției unde se fabrică coloranții azoici

Foto: NICU VASILE

PREVENIREA ȘI COMBATEREA REUMATISMULUI

Bolile reumatismale, datorită marilor lor răspindiri, sechelelor serioase cardiace și articulare pe care le produc și numărul mare de zile de muncă pierdute pentru producție, formează obiectul unor preocupări speciale.

Pentru stăvilirea răspindirii bolilor reumatismale, a trebuit să fie instituit un întreg sistem de măsuri organizatorice și medicale, urmărindu-se depistarea și tratarea precoce a fazelor incipiente, precum și a formelor latente de boală.

În R.P.R. se acordă o mare importanță în special măsurilor profilactice ale maladiilor reumatismale. Dintre principalele măsuri profilactice menționăm:

- consultații periodice în colectivități pentru depistarea purtătorilor de streptococi a infecțiilor acute streptococice, diagnosticul reumatismului, suspiciilor sau cert, precum și a disfuncțiilor endocrine, metabolice, a tulburărilor nervoase, circulatorii, statice și a altor factori capabili să contribuie la determinarea îmbolnăvirilor reumatice;

- tratamentul judicios al infecțiilor de focar;
- depistarea și înlăturarea cauzelor reumatogene de la locul de muncă, în raport cu specificul diferitelor ramuri de producție;

- construcții de locuințe salubre;
- introducerea largă a culturii fizice și sportului în rândul maselor populare, în scopul tonificării organismului;

- trimiterea de către stat, în fiecare an, a unui mare număr de reumatici în stațiunile balneare cu profil reumatic.

S-a format o rețea de reumatologie pentru copii și adulți și s-au înființat servicii de reumatologie în țară.

Cabinete de reumatologie funcționează în fiecare raion din Capitală și în reședințele regionale și centrele muncitorești.

Institutul de medicină internă al Academiei R.P.R. și Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, o

parte din clinicile de medicină internă din țară și Centrul metodologic republican de reumatologie fac cercetări în probleme de reumatism, rezultatele practice ale acestora făcându-se cunoscute.

Centrul de reumatologie, înființat în ianuarie 1961 de conducerea Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, este unitatea metodologică de specialitate de interes general, care îndrumă tehnic și coordonează activitatea medico-socială în probleme de reumatologie din țară.

Pentru activitatea sa curativă pe

funcționale a discipolilor, coxartrozelor, spondilitei și poliartritei reumatoidale. Pentru îndeplinirea acestor obiective științifice, s-au înființat, s-au înzestrat cu aparatură modernă și s-au încadrat cu personal calificat laboratoare, unde se pot efectua toate analizele de specialitate.

Pe plan științific, datorită condițiilor create de statul nostru democratic-popular, s-au realizat în decurs de 4 ani 100 de lucrări, aducându-se contribuții practice-științifice asupra problemelor de etiopatogenie, de diagnostic precoce,

I. Stoia

doctor în științe medicale, medic emerit, directorul Centrului metodologic de reumatologie

- Ambulatoriu cu cabinete de reumatologie • Un studiu de amploare asupra cazurilor de reumatism
- 100 de lucrări privind combaterea reumatismului
- Reumatismul și maladiile asociate în centrul atenției

linie reumatologică, Centrul de reumatologie are 153 de paturi, deservite de un personal medical și mediu sanitar calificat, tratând bolnavi din întreaga țară. Pentru activitatea sa profilactică, au luat ființă în 1963 un ambulatoriu cu cabinete de reumatologie, un serviciu de fizioterapie, serviciu de ortopedie, laborator etc.

În Centrul de reumatologie, în cadrul tratamentului complex se acordă o mare atenție pentru redarea bolnavilor în cîmpul muncii, înființându-se săli de kineziterapie, dotate cu aparatură modernă. Prin aplicarea acestor tratamente, se combat atrofiile musculare, retracțiile capsulo-ligamentare, tulburările de circulație, mărindu-se forța musculară. S-au elaborat o serie de lucrări privind metodologia recuperării

profilaxie și tratament în afecțiunile reumatismale.

În colaborare cu Institutul de Infamicrobiologie, am reușit să dovedim că unul din factorii de activare a artrozelor îl constituie anumite suprainfecții din grupul rickettsii și pararickettsii. În același sens, a fost urmărită și problema luptei antireumatismale. Concluziile centrului că artrozile și spondilozile sînt maladii ale întregului organism au schimbat complet conduita terapeutică în această maladie.

Centrul de reumatologie a avut ideea să caute debutul poliartritei reumatoidale în marea masă a artrozelor și spondilozelor, găsind debutul artrozilor în poliartrita cronică evolutivă în 26 la sută din cazuri. Noi am observat că poliartrita reumatoidă tinde a se instala, după 60 de ani, cu o frecvență mult mai mare. Am studiat 1.000 de poliartroze la care, în 26 la sută după 60 de ani, bolnavii au prezentat dureri articulare persistente (mai accentuate în cursul nopții) și tumefacții discrete. Acești bolnavi au avut viteză de sedimentare a hematiilor ușor crescută; în 14 la sută, am găsit reacții imunologice pozitive.

Concluzia noastră provizorie este

Aspect din stațiunea climaterică Lacu Roșu — Regiunea Mureș Auto-nomă Maghiară

Foto: AGERPRES

Din toată lumea

PROPANUL, ELICOPTERELE ȘI... CEATA

Pe aeroportul parizian Orly s-au făcut încercări de implanțare a ceții cu ajutorul propanului. Prin 50 de duze s-a pulverizat propan lichid (cu temperatura de minus 42 de grade) care s-a transformat ceața în apă. Zăpada profusă în felul acesta a căzut pe o zonă de 150 mp.

Meteorologul vest-german, W. Partel, recomandă o metodă mai simplă, în același scop: folosirea unui elicopter, care atrage cu paletele rotorului — din straturile de deasupra ale atmosferei — cantitatea necesară de aer cald și uscat, pentru ca ceața să se împrăștie de la sine.

PROFENUL

Institutul pentru studii și cercetări în domeniul rășinilor sintetice și lacurilor din Pardubice (R. S. Cehoslovacă) a pus la punct un nou izolator termic, denumit profen.

Este vorba despre un material ușor — fabricat pe bază de formaldehid — impermeabil, ignifug și rezistent la ger. El poate fi folosit la temperaturi de până la 120 grade Celsius.

CREIERUL UMAN CREȘTE

În decurs de două milioane de ani, creierul omului s-a mărit de 3-4 ori, datorită dezvoltării grăului și gîndirii. După o asemenea dezvoltare impetușă, creșterea ulterioară a creierului a încetinit.

Creierul uman — afirmă oamenii de știință — se dezvoltă însă în continuare. Creșterea lui va putea fi observată însă de-abia peste... câteva milioane de ani.

DIALOG ÎNTRE... MĂIMUTE

Profesorul Miyadi — de la Universitatea din Kio (Japonia) — ocupându-se de observarea sistematică a maimuțelor, a identificat până acum 30 de sunete diferite, avînd pentru aceste animale tot atîtea semnificații deosebite.

El a ajuns la concluzia certă că aceste sunete au un anumit înțeles. O dovadă a acestei afirmații o constituie înregistrarea sunetelor, făcută pe o bandă de magnetofon — cu ocazia apropiării unui nor de furtună. Reproduse a doua zi — pe un timp frumos — aceste sunete au determinat grupul de maimuțe să se refugieze la adăpost.

Coreșpondență de familie

Ce înseamnă coreșpondență de familie? Scrisori de la mama — „ai grijă să nu răcești”; „fii respectuos cu toată lumea”; scrisori de la frate — „o duc bine”; „ce mai face Anișoara și Bonifă”; scrisori de la nevastă — „mi-e dor de tine”; „lui Radu i-a ieșit un dinte”; „Popeșii s-au mutat la bloc”; „cînd să te-ai ieși la gară?...”. Asemenea scrisori poartă adresa particulară, sînt primite cu bucurie și sînt păstrate drept amintiri. Sînt scrisori obișnuite de familie.

Dar scrisori de familie care să vină pe adresa unei fabrici, pentru oamenii unei fabrici și să fie păstrate în fabrică la fel ca în scrinul de acasă sînt mai puțin obișnuite. Sau, cel puțin, au fost. Rectificarea este impusă de plicurile de pe masă: adresant — Combinatul chimic Făgăraș, expeditor — o unitate militară; adresant — unitatea militară, expeditor — Combinatul chimic Făgăraș. Și totuși sînt scrisori de familie...

Înd lui Nicolae G. i-a venit timpul să plece la armată, cei mai vîrstnici din combinat s-au mirat, cu cînd oare copilăresc cu care se miră bătrîni:

— Cum frate, cînd s-a și făcut de armată? Că pînă mai ieri îl pierdeai printre picioare?

Îl știu de mic, de cînd îl aducea tat-su de mîna la fabrică. Crescuse și învase în școala profesională a fabricii. Devenise lăcătuș-mecanic în fabrică. Acum lucra în fabrică. Și deodată la armată!

Și peste toate începuse să se simtă și cap de familie, cu răspunderi de familie, cu amărăciuni de familie. Da, uite scrisoarea negru pe alb, cu adresa unității în frunte.

De acolo de unde își făcea armata, Nicolae scria familiii din fabrică despre familia de acasă. Era necăjit că făcuse su-nu se purta cum trebuia, că începuse să cam bea și să vorbească urît cu nevasta, că nu mai ocupa indeajuns de fratele cel mic, ce era de făcut? Nevasta nu mai avea cuvînt la el — apucase să-i spună prea multe și prea des, fetei nu avea încă cuvînt — n-apucase să-i cîștige autoritatea de om matur. Totuși trebuia făcut ceva! Și Nicolae a chibzuit, a cumpănit și a cerut ajutorul celor din fabrică (cine-l cunoștea mai bine decît cei din fabrică în care tăia lui petrecure un sfert de veac?).

Zaharia G. era de fel din Moldova, dar prin 1939 venise în Făgăraș. Ca să-i facă un rost, căutase de lucru și se angajase la ceea ce se numea pe atunci „cea mai importantă” fabrică din oraș. Și aici rămăsese. Cunoștea pe toți oamenii și oamenii îl știu pe el: harnic, priceput, conștiincios.

Nu mai că de la un timp începuse să-i placă să stea mai mult decît trebuia la un pahar de vin.

Dar încluz, auzi ce s-a-i dea prin cap „Incluz!” — să scrie oamenilor din fabrică și să le ceară ajutor? De-ai a s-a și mirat așa de mult cînd Nicolae Tache, Pavel Avram, Ștefan Isac i-au vorbit de scrisoare. În fond asta erau chestiuni de familie, ce amesteca băiatul treburile? Numai că ei i-au

vorbit ca unui prieten vechi și bun, i-au vorbit ca părinți și ca tovarăși de muncă, ca oameni trecuți prin multe și ca muncitori cu prețuire în combinat. Dacă ar fi simțit bătrînul cea mai mică undă de pornire din partea lor, de intenție umilitoare sau urmă de dispreț, lucrurile ar fi fost mai simple: s-ar fi făcut foc și pară! Pe cînd așa.

Pe cînd așa n-a putut decît să le dea dreptate — prin cuvînt, și mai apoi prin faptă. S-au convins și ei înșiși în lunile următoare cînd s-au dus în vizită acasă la Zaharia sau cînd au avut răgaz să mai stea cu el la o vorbă. Dorința băiatului se împlinea: pe de o parte adusesse din nou înțelegere și înțelegerea în casa părintească, pe de altă parte se convinsese că nu gresise pînă la scrisoarea pe adresa combinatului; marea familie din fabrică tusea de folos micii familii de acasă.

Au trecut cîteva luni de atunci. Și iată că la combinat a sosit o altă scrisoare, din partea celeiași unități militare. În ea se spune printre altele că „Nicolae G. are o comportare care ne îngrijorează: părăsește cazarma fără voie, nesocotește sfaturile ce i se dau. Vă scriem toate acestea pentru a le cunoaște ați dumneavoastră cît mai ales tovarășii lui de muncă, cărora dorim să le aduceti la cunoștință conținutul acestei scrisori. Ne-ar fi de folos dacă am cunoaște părerea lor...”.

Scrisoarea a produs stupeoare! Cum — Nicolae, tocmai el, să se lăce vinovat de asemenea greșeli? Tocmai el, pe care tinerii din fabrică îl cunoșteau ca pe un băiat conștiincios, ascultător și disciplinat?

Florin Toma, Ion Olaru, Constantin Mirică, colegii lui de la fabrică, de fenei își puneau întrebările în fel și chip și nu puteau înțelege. Ar fi fost ușor să dea dreptate scrisorii, dar afla timp cît ei nu înțelegeau un lucru, cum puteau să judece și să dea un verdict? Dacă li se scrisese înseamnă că statul lor era necesar, și era necesar tocmai pentru că avea greutate în ochii lui Nicolae. Acesta era cel mai puternic motiv de îndelungă cumpănire.

Și după un timp, băieții au hotărît în organizația U.T.M. să răspundă scrisorii, să spună cum îl cunosc ei pe Nicolae, cum a fost el în combinat, și să ceară relatarea faptelor în amănunțime pentru a putea fi în măsură să aprecieze dacă într-adevăr s-a schimbat.

Marea familie din fabrică era din nou luată ca arbitru. Arbitru pentru probleme care nu aveau nimic comun nici cu producția, nici cu îndeplinirea planului, nici cu prețul de cost. Aveau legătură doar cu mulțumirea unui cămin, cu formarea unui tînr. Și pentru aceste chestiuni particulare fusese cerut ajutorul ei, pentru că își cîștigase prețuire, autoritate, respect, și pentru că oricare din cei ce compuneau această mare familie aveau încredere în judecata celorlalți. Mica familie a fabricii era în fapt o părticică din marea familie a combinatului.

Mai poate părea atunci neobișnuită această coreșpondență de familie?

PIA RĂDULESCU

Timpul cetățeanului în fața ghișeului

Pentru depunerea coreșpondenței, curieri întreprinderilor ar trebui să aibă o fișă și să afine cu plicurile timbrate și înregistrate pe o fișă de expediție.

CETĂTEANA: — Ce durează atît de mult, doar înalțea mea e o singură persoană?

Fără cuvinte Cînd ghișeele sînt la mare distanță.

— Ce faci? — Nu vezi? fac pe Bikila Abebe!!

EA: — Îți pierzi timpul!... EL: — Nu contează, am destul!...

Desene de GH. CHIRIAC

Toamna în sat

(Urmare din pag. 1-a)

și fulgeră. Cumnată-sa Domnița nu și-a ridicat produsele primite ca avans.

— Păi, am fost la băi, la Govara, se scuza femeia.

— Au fost și alții la băi, sună necruțător răspunsul magazionerului. Mie îmi trebuia spațiu, ai înțeles?

Zgomatul unor roți pe pietrișul drumului ne atrage atenția. O gabriolelă trece în goană prin fața gospodăriei. În ea, un bărbat cu un buchet bogat de flori tomatice. E Costea Ilie, îngrijitor la ferma de vaci. Cîțiva colecțiști îl întîlnesc în cale și fac semn cu mîna.

— Să-ți trăiască, mă, să-ți trăiască!

Costea e tată. Se duce să-și ia nevasta și flăcăul (care a împlinit 10 zile) de la maternitate.

S-a făcut ora 8. La construcțiile noi, patru oameni se sfădesc. Mai bine-zis, unul mic și blond îi cerea pe ceilalți trei.

— Sînteți vinovați! O să răspundeți. Orice neglijență se plătește. Prin ce puteri nevăzuțe omul acesta scund, cu fața copilărească, îi poate stăpîni pe vîlajanii din fața lui?

— Lăsați-l în pace, remarcă cineva. Ala mic e meșter constructor, iar ceilalți sînt tatăl și frații lui.

— Ce era să vă aștepte camionul pînă vă sculați voi? S-a dus la pomb. Ați întîrziat, n-aveți decît să cărați cu ateleale.

Și Ilie Străinu, cel mic, blondul, se îndreaptă furios spre construcții. Se ridică aici un complex pentru ferma de porci. Cu boxe spațioase, cu igheburile de ciment, cameră de furaje, înghețătoare, maternitate pentru scroafe. Gospodăria mai are și un număr însemnat de taurine, de ovine și de păsări. Le îngrijesc oameni pricepuți, de nădejde. Printre ei și Ilie Costache. Acum nu e la lucru. A fost învoit. Vă amintiri? Omul din gabriolelă cu buchetul de flori tomatice...

Am ieșit în cîmp. De pe ogoare se culeg ultimele recolte. Sămănăturile de toamnă au fost terminate. Tractoriștii Filip Constantin și Petre Malei lucrează la arături. Președintele gospodăriei zăbovesc o vreme la capătul tarlalei. Nu, nu e vorba de nici un control inopinat. „Flăcăii” lucrează fără greșuri, cu cîteva procente peste

plan. Sînt voinici, veseli și, după cum aflăm imediat, cu poftă mare de mincare.

— Măi băieți — vrea să știe președintele gospodăriei — aveți nevoie de ceva?

— Cum nu — se bucură tractoriștii — să se mute amiaza mai aproape de prînz.

La grădina de legume, cineva cîntă din fluiet. E colectivistul Gheorghe Ungureanu. Are 78 de ani, dar nu-i dai aflat. E harnic și vesnic pe se glume, cum spun colectivisții. Pauza s-a terminat. Oamenii se împărtășesc din nou printre rînduri. O parte trec la încărcatul legumelor în camioane.

Zău se apropie de sfîrșit. Colecțiștii se întorc către casă. Pe ulița mare, un grup pitoresc. Vreo cinci-șase băbați. Poartă eșarfe de barangic trecute peste piept.

Bărbatul din frunte duce o ploscă mare plină cu ceva. Cu apă în nici un caz. Se opresc și bat în fiecare poartă, întînd plosca gospodarului sau gospodinei și fac cîvenita invitație. Să poștească duminică la nunta.

Cum ieși din satul Voiești, pe partea dreaptă a drumului se văd zi-

urile unei case în construcție. E casa colectivistului Nicolae Șuganu. Acum meșterii au ajuns la capriuri. Casa lui Șuganu e a 120-a construită în ultimii ani în satul Voiești.

La sediul gospodăriei colective, îl găsim din nou pe președinte. În biroul lui, un fum de lăi cu cutiul. O duzină de băbați tumează și discută cu arderie. Fac bilanțul zilei care s-a scurs, pregătesc treburile pentru dimineața.

S-a inserat de a bineale. Lîngă un zăpăz, cineva strigă de zor:

— Gică, măi Gică n-aiuzi?

O fișie de lumină tate agrađa în două.

— Care ești, mă?

— Gică, hai mă la cinema. Joacă „Codin”.

— Nu, mă trăitoare. Stau la televizi-

zor. Filmul... joacă și mine.

— Bine zici, mă! Vin și eu atunci la voi.

Și cel din uliță deschide poarta și intră în ogradă.

Era aproximativ ora șase și jumătate seara.

ANA CRISTEA

ACTUALITATEA INTERNATIONALĂ

CEA DE A 47-A ANIVERSARE

A MARII REVOLUȚII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE

Parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Moscova

MOSCOVA 7 (Agerpres). TASS transmite:

La 7 noiembrie a avut loc în Piața Roșie din Moscova tradiționala paradă militară și demonstrația oamenilor muncii în cinstea celei de-a 47-a aniversări a Revoluției din Octombrie.

La ora 9 dimineața în piața pavozată sărbătorește se aflau, alinate unități ale armatei sovietice și batalioane de elevi ai școlilor militare. În tribune se aflau numeroși oaspeți veniți de peste hotare, diplomați acreditați la Moscova, ziariști sovietici și străini.

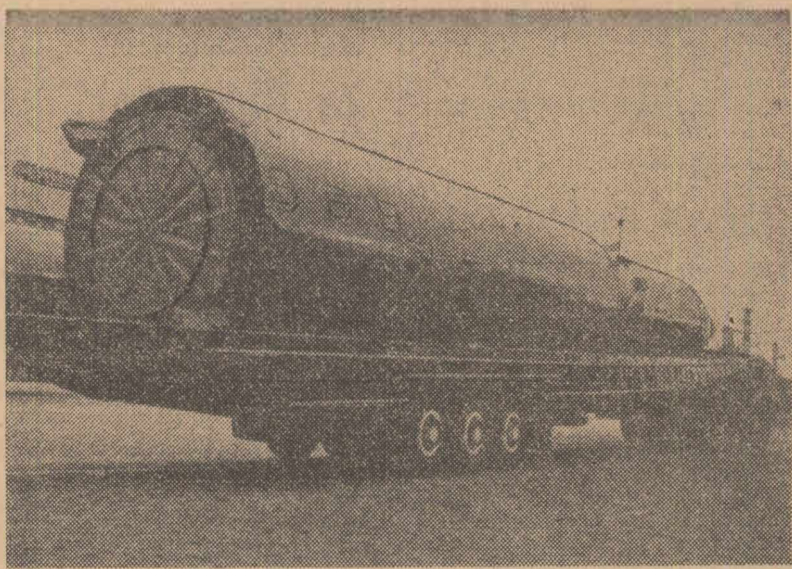
Înainte de începerea parăzii, la tribuna Mausoleului au urcat A. Kossighin, L. Brejnev, A. Mikoiin și alți conducători sovietici, precum și șefii delegațiilor de partid și guvernamentale ale țărilor socialiste, sosele la Moscova pentru a participa la sărbătorirea aniversării Revoluției din Octombrie: Todor Jivkov (R.P. Bulgaria), Jiri Hendrych (R.S. Cehoslovacă), Chu En-lai (R.P. China), Kim Ir (R.P.D. Coreeană), Ernesto Guevara (Cuba), Walter Ulbricht (R.D. Germană), Veliko Vlahovici (R.S.F. Iugoslavia), J. Tedenbal (R.P. Mongolă), Wladyslaw Gomulka (R.P. Polonă), Ion Gheorghe Maurer (R.P. Română), Janos Kadar (R.P. Ungară), Fam Van Dong (R.D. Vietnam). La tribuna se aflau, de asemenea, mareșalul Abdel Hakim Amer, prim-vicepreședinte al R.A.U. și Hadj Ben Alla, conducătorul delegației algeriene.

După primirea raportului și trecerea în revistă a trupelor alinate în piață, mareșalul Rodion Malinovski, ministrul apărării al U.R.S.S., a rostit o cuvântare.

Apoi a urmat parada mi-

litară. Primii au defilat elevii școlilor militare, apoi au urmat unitățile de infanterie, de grăniceri, de aviație și marină. În rîndurile celor prezenți la paradă a stîrmit un deosebit interes trecerea subunităților din trupele de rachete. Au trecut pentru prima oară rachete antiaeriene de mari dimensiuni, care pot distruge orice ținte aeriene rapide, ce zboară la înălțimi mari și mici ziua și noaptea indiferent de condițiile meteo-

mare distanță de obiectivele ce trebuie apărute. Au fost prezentate și rachetele cu rază lungă de acțiune care pot fi lansate de pe submarine aflate în submersiune. Ele sînt prevăzute cu puternice încălzitori nucleare. Au apărut apoi uriașele rachete strategice intercontinentale, care pot lovi cu mare precizie chiar și țintele de dimensiuni relativ mici. La paradă au participat, de asemenea, mașini blindate înzestrate cu proiectile cu reacție teleghi-

Aspect de la parada militară din Piața Roșie. Trec rachete de importanță strategică

rologice. Au fost întimpinate cu a-plauze rachetele gigantice de apărare antirachetă, capabile să distruagă orice rachete balistice la o foarte

date, pentru distrugerea tancurilor, artileriei autopropulsate și altă tehnică militară.

La ora 11 parada militară ia sfîrșit și a început demonstrația sportivilor. Piața Roșie se umple cu o pădure de flăcări roșii fluturînd în vînt. Motociclistii, purtînd pancarte cu litere înscrise din mers în fața tribunelor lozina: „Trăiască cea de-a 47-a aniversare a lui Octombrie”. Un car alegoric poartă un panou pe care sînt reprezentate steagurile tuturor țărilor socialiste și inscripția: „Pentru unitate și coeziune”. În piață intră apoi coloanele de sportivi îmbrăcați în treninguri roșii, portocalii, verzi, albastre. Un grup de copii urcă apoi la tribuna Mausoleului și oferă conducătorilor Uniunii Sovietice și oaspeților de peste hotare, buchețe de flori.

Trec apoi coloanele oamenilor muncii din Moscova, purtînd steaguri, pancarte pe care sînt înscrise succesele repurtate în cîntea marilor sărbători, portrete ale lui Marx, Engels, Lenin, ale membrilor Prezidiului C.C. al P.C.U.S. Carele alegorice prezintă marile realizări obținute de la victoria Revoluției din Octombrie pînă în prezent. În timpul demonstrației, care a durat mai multe ore, zecile de mîl de moscoviti au manifestat pentru pace, pentru unitatea și coeziunea țărilor socialiste, pentru victoria comunismului, pentru prietenie și colaborare între toate popoarele lumii.

In timp ce candidatul democrat se odihnește, presa de toate nuanțele, posturile de radio și televiziune, comentează implicațiile alegerii sale pentru politica externă și internă a Statelor Unite. Evident mandatul acordat, voturile exprimate la o analiză atentă, dezvăluie un caleidoscop complex de interese uneori contradictorii, pe care candidatul democrat a știut să le canalizeze, folosindu-se de condițiile existente ce i-au fost favorabile. Pentru că „Stelele Desniste”, — cum le-a numit un scriitor — nu sînt o simplă figură de stil.

Eric Saverid, unul din cei mai competenți și populari comentarii de televiziune, arde că, așa cum s_punea cu multă vreme în urmă James Madison, Statele Unite sînt o țară vastă cu numeroase grupuri regionale și sociale, ale căror interese sînt divergente. De aceea, arta politiciii rezidă în efortul de a împacă aceste interese. Un apel făcut oricărei părți a populației, excluzînd pe celelalte, nu contribuie la cîștigarea alegerilor. Iată de ce este important ca, atunci cînd analizăm rezultatele votului, și mai ales reacțiile la el, să vedem despre ce anume interese comune este vorba, și care sînt celelalte interese contradictorii, să vedem, deci, ce spun alți ziarele din marile centre urbane ca New York, Washington, ca și cele din diferite centre locale, care alcătuiesc importanța și citeadată apăsătoare opinie publică provincială caracteristică pentru Statele Unite.

Roscoe Drummond de la biroul din Washington al ziarului republican „New York Herald Tribune”, de pildă, se referă la năzuința comună generală oglindită de vot: „Poporul american a spus două lucruri, puternic și

Rezoluție privind coexistența pașnică adoptată de Conferința generală a U.N.E.S.C.O.

PARIS 7 (Agerpres). — Delegații la cea de-a 13-a sesiune a Conferinței generale a U.N.E.S.C.O. au adoptat vineri după-amiază în unanimitate rezoluția privind sarcinile acestei organizații în domeniul întăririi păcii, colaborării și coexistenței pașnice a statelor cu sisteme social-economice diferite.

Prin aceasta, s-au încheiat dezbaterile plenare ale Conferinței generale a U.N.E.S.C.O.

Conferința generală a subliniat că U.N.E.S.C.O. poate și trebuie să-și intensifice activitatea, contribuind la desinderea încordărilor internaționale, la asigurarea păcii generale și dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate între țări. Conferința generală a chemat toate statele membre ale U.N.E.S.C.O. să se căluzească, în relațiile dintre ele, după principiile coexistenței pașnice și colaborării pașnice.

Conferința generală a adoptat, în unanimitate, o rezoluție asupra școlilor minorității grecești în Turcia și a minorității turce în Grecia. Rezoluția cere celor două țări să înlesnească elevilor greci din Turcia și elevilor turci din Grecia să primească educația adaptată culturii lor respective și dorințelor părinților. Rezoluția preconizează, de asemenea, ratificarea convenției privitoare la lupta împotriva discriminării naționale în domeniul învățămîntului.

Pompliu Macovei, adjunct al ministrului afacerilor externe al R.P. Romîne, a expus, în ședința plenară, punctul de vedere al Romîniei asu-

pra acestei rezoluții, declarînd că salută posibilitatea acordată ținere-tului de a-și însuși în limba maternă bogățiile culturale. El a scos în evidență că țara noastră dorește să în-țrețină relații prietenești, atît cu Grecia, cit și cu Turcia și, de aceea, își exprimă satisfacția pentru acordul la care s-a ajuns.

Aspect de la lucrările celei de-a 13-a Conferințe generale a U.N.E.S.C.O. — Preziul conferinței

BRAZILIA

Modificarea constituției în vederea unui nou statut agrar

În noaptea de joi se vineri, după îndelungi dezbateri, ambele camere ale Congresului federal al Braziliei au adoptat amendamentele constituționale propuse de președintele Castello Branco în vederea aplicării reformei agrare. Amendamentele, despre care corespundentul agenției France Presse scrie că deschid „pentru prima dată în Brazilia drumul spre reforma agrară”, au fost adoptate cu o mare majoritate (277 pentru, 35 contra).

Amendamentele adoptate modifică, între altele, acele prevederi din constituție care se referă la achitarea în bani lichizi a indemnizațiilor acordate proprietarilor expropriati „din motive de utilitate publică sau de interes social”. Noua prevedere specifică, astfel, că indemnizațiile vor fi acordate în bonuri de dotare publică.

Un alt amendament la constituție aprobat se referă la competența controlului asupra impozitelor agricole. Proiectul inițial al guvernului prevedea ca acest control să intre în competența autorităților federale. O astfel de măsură se dovedise necesară întrucît autoritățile locale sînt strîns legate de marile interese funciare și impozitele funciare, în fapt, nu se aplică. Datorită opoziției unor cercuri politice, guvernul a modificat respectivele paragrafe în amendamentele propuse, lăsînd controlarea impozitelor în competența locală. În ultimul moment însă, mai mulți deputați au reluat proiectul inițial al guvernului, pentru care majoritatea în cele din urmă a votat. O altă modificare importantă este aceea referitoare la pămînturile nefolosite. Țăranii care le vor pune în valoare și le vor lucra zece ani vor deveni în mod automat proprietari ai pămînturilor respective.

După adoptarea amendamentelor, în cursul zilei de vineri a fost constituită o comisie care va examina proiectul de lege privind reforma agrară, prezentat de guvern la sfîrșitul lunii octombrie. Acest proiect cuprinde un complex de măsuri destinate să modifice treptat structura agriculturii braziliene.

Agencia France Presse apreciază adoptarea amendamentelor constituționale propuse de generalul Branco drept „o victorie spectaculoasă” a acestuia, obținută în ciuda împotrivirii unor cercuri politice de dreapta, între care se numără și guvernatorul Adhemar de Barros din statul Sao Paulo.

Reforma agrară s-a impus de mult timp pe primul plan al vieții politice din Brazilia. Jumătate din terenurile exploatare din țară — 265 000 000 hectare — aparțin unui număr de 32 000 proprietari, adică la mai puțin de 1 la sută din populația rurală de 39 milioane oameni! Presiunile pentru o transformare adîncă a actualei rîndului din agricultură Braziliei au determinat prezentarea noului statut agricol, care, după părerea unor cercuri politice din Brazilia, nu rezolvă însă radical problemele țăranimii braziliene.

Editorialistul ziarului „Plain Dealer” din orașul Cleveland, statul Ohio, este rezervat. El consideră faptul drept un mandat pentru „continuarea”, „Mandatul obținut de președintele Johnson din partea poporului american, este de a continua să activeze pentru prosperitate în țară și pentru pace în lume”. Ce înțelege ziarul prin „o activitate pentru pace în lume”? „În domeniul politicii externe — scrie „Plain Dealer”, se poate aștepta ca președintele Johnson să nu se abată de la linia care a fost statornică de admînistrările de după război”. Cam puțin, sîd spunem numai atât.

În articolul său de fond ziarul „The Boston Traveller”, regiunea care a constituit fiul electoral al lui John Kennedy, tratează doar tema imputărilor acordate acum întrucît succesele care urmăresc a dispariției fostului președinte nu rezolvase, după părerea sa, această problemă: „Johnson nu mai este acum, scrie ziarul, președinte printr-un accident al istoriei, ci printr-o alegere din partea poporului american. Acesta l-a ar fi putut respinge dar, în schimb, l-a ales. Acum președintele poate acționa cu o încredere și siguranță pe care nu le posedă în trecut”. David Lawrence, redactor al celuiiași ziar, scrie, la rîndul său: „Temele unor critici că America plutește la întimplare în politica sa ex-

Sub semnul colaborării economice internaționale

VARȘOVIA 7 (Agerpres). — O delegație economică poloneză condusă de Zygmund Keh, ministrul adjunct al industriei grele, a făcut o vizită în Italia pentru a studia posibilitățile largirii schimbului de mărfuri între cele două țări, în special în sectorul mașinilor și utilajelor, precum și al produselor chimice.

Agencia PAP arată că această vizită are o importanță cu aît mai mare cu cît la Varșovia încep convorbiri comerciale oficiale între cele două țări. Pentru a participa la convorbiri la Varșovia a sosit o delegație italiană condusă de D. Liuciolli, ministru în Ministerul Afacerilor Externe. La încheierea convorbirilor va fi semnat un nou acord între Polonia și Italia pe anii 1966-1969.

BERLIN 7 (Agerpres). — A.D.N. transmite: Ultimul număr al revistei „Deutsche Außenpolitik” a publicat un articol al lui Hans Bar, președinte Camerei pentru comerț exterior al R.D. Germane, care se pronunță pentru încheierea unor acorduri comerciale cu țări din Europa occidentală și pentru schimbul de reprezentanțe comerciale cu aceste țări.

Camera pentru comerț exterior al R.D. Germane — a arătat autorul — a contribuit la sporirea volumului comerțului exterior al R.D.G. în anul curent, comparativ cu anul 1963. Comerțul cu Italia a sporit cu 22,8 la sută; cu Suedia — 8,8 la sută; cu Danemarca — 25 la sută, iar cu Marea Britanie 21 la sută.

Alegerile din Aden contestate de subcomitetul O. N. U.

Alegerile pentru Consiliul legislativ al Adenului, care au avut loc în luna octombrie a.c., nu s-au desfășurat în conformitate cu recomandările O.N.U. Situația din acest teritoriu este „critică și explozivă”. Trebuie organizate noi consultări asupra viitorului Adenului și al protectoratelor incluse în Federația Arabiei de Sud. Acestea sînt concluziile subcomitetului O.N.U. pentru Aden, publicate la New York și care urmează să fie prezentate celei de-a 19-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U.

Alegerile pentru desemnarea a 16 membri în Consiliul legislativ din Aden, contestate de subcomitetul O.N.U., care s-au desfășurat într-o atmosferă de tensiune (existența stării excepționale) și în condițiile unei puternice opoziții manifestată în rîndul populației, nu au fost reprezentative. Datorită prevederilor legii

electorale din cele 250.000 de persoane, cit numără populația Adenului, au avut drept de vot numai 8.000. Iar, din această înfrîmă cifră s-au prezentat în fața urnelor doar... 2.500.

Același document recomandă, de asemenea, ca dreptul la autodeterminare al popoarelor din Federația Arabiei de Sud să fie exercitat pe calea unei consultări a întregii populații din Aden și protectorate cit mai curînd posibil, pe baza votului universal și în deplin respect a drepturilor fundamentale ale omului.

Se recomandă ca starea excepțională să ia sfîrșit, operațiunile militare să fie oprite, drepturile și libertățile politice ale tuturor locuitorilor să fie restabilite, iar măsurile represive luate împotriva lilederilor naționaliști să fie anulate...

France Presse transmite că, la trei km. de centrul Saigonului, partizanii au dat un spectacol politico-satiric. Forțele polițienești au apărut la patru ore după plecarea trupei.

— Ce păcat că nu v-ați grăbit, domnule polițist, ați pierdut un spectacol foarte instructiv!..!

Desen de CIK DAMADIAN

Recepția oferită la Kremlin de guvernul U.R.S.S.

MOSCOVA 7 (Agerpres). — TASS transmite:

Cu prilejul celei de-a 47-a aniversări a Revoluției din Octombrie, guvernul U.R.S.S. a oferit, la 7 noiembrie, o recepție în Palatul Congreselor, din Kremlin, la care au luat parte 2 000 de invitați.

Au participat conducătorii partidului comunist și ai guvernului sovietic, delegațiile de partid și guvernamentale ale țărilor socialiste, conducători ai unor partide comuniste din străinătate.

Printre cei invitați se aflau activiști de partid și de stat, militanți pe tărîm obștesc, oameni de știință și artă, conducători militari, piloți cosmonauți, muncitori din întreprinderile din Moscova, reprezentanți ai clerului, ziariști.

Au fost prezenți șefii reprezentanțelor diplomatice, acreditați în U.R.S.S.

În toastul său, Alexei Kossighin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., a subliniat că poporul sovietic, cărui a la revenit marea misiune revoluționară a zilelor noastre — de a crea primul, noua ordine pe pămînt, traduce în viață, prin munca sa, sub conducerea partidului lui Lenin, ideile lui Octombrie, ideile leninismului. A. Kossighin a toastat în cîntea muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, tineretului, femeilor.

Leonid Brejnev, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., a spus că, astăzi, în Piața Roșie a avut loc o minunată paradă militară, care a arătat pu-

teza militară a forțelor armate ale U.R.S.S., ce stau de strajă păcii și apărării intereselor socialismului, tuturor țărilor socialiste. El a toastat pentru forțele armate sovietice.

Nikolai Podgornii, secretar al C.C. al P.C.U.S., a toastat pentru partid, pentru coeziunea dintre partid și popor.

Mihail Suslov, secretar al C.C. al P.C.U.S., a salutată cordial pe reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești frățești, pe reprezentanții mișcării de eliberare națională, pe tovarășii de luptă revoluționară, de luptă pentru unitatea mișcării comuniste, muncitorești și de eliberare națională. Să trăiască și să lupte, să obțină noi victorii toate forțele revoluționare mărte ale zilelor noastre, a spus M. Suslov. El a toastat pentru coeziunea tuturor țărilor socialiste, pentru unitatea și coeziunea comunistilor din întreaga lume.

Luînd cuvîntul, Anastas Mikoiin, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., a spus: „În decursul întregii noastre istorii, noi am apărut cauza păcii. Guvernul sovietic, exprimînd voința poporului, va promova și de acum înainte politica de pace, stabilită de Lenin, politica de prietenie cu toate popoarele, de coexistență pașnică, politica de sprijinire a tuturor popoarelor care luptă pentru independență.

A luat, de asemenea, cuvîntul mareșalul Uniunii Sovietice, Rodion Malinovski, ministrul apărării al U.R.S.S.

În citeva rînduri • În citeva rînduri

• Peste 30 000 de cetățeni din portul Yokosuka au participat simbolic la Tokio la o demonstrație de protest împotriva intrării submarinelor americane în porturile japoneze. În fața unei baze americane au avut loc elocinții de demonstrații și poliție. Au fost rînte aproximativ 50 de persoane, iar 34 au fost arestate. (Ag.)

• În drum spre Cambodgia, delegația guvernamentală sovietică condusă de N. G. Ignatov, vicepreședinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. s-a oprit la Delhi. N. G. Ignatov a făcut o vizită președintelui Republicii India, S. Radhakrishnan, cu care a avut o convorbire. (Ag.)

• Parlamentul finlandez a hotărît crearea unui „Comitet parlamentar pentru prietenie internațională și pace” în care vor fi reprezentate toate partidele politice. Acest comitet va sprijini politica externă a guvernului finlandez îndreptată spre prietenie cu toate popoarele și va acționa în favoarea interzicerii armelor nucleare și a înălririi păcii în lume. (Ag.)

• La Pekin a fost semnat un acord privind comunicațiile aeriene între R.P. Chineză și Indonezia. Acordul a fost semnat din partea R. P. Chineze de Kuang Jen-nung, șeful delegației R. P. Chineze, director general al aviației civile chineze, și Djawoto, am-

basadorul Indoneziei la Pekin, șeful delegației indoneziene la tratative.

• O expoziție cuprinzînd obiecte personale ale fostului președinte al S.U.A., John Kennedy, este prezentată în prezent în mai multe orașe ale Statelor Unite, după care va putea fi vizitată și de locuitorii unor orașe din Europa. Organizatorii expoziției sînt, în același timp, însărcinați cu construirea și amenajarea bibliotecii „John F. Kennedy” la Boston (statul Massachusetts). (Ag.)

• Kocsa Popovici, secretar de stat pentru afacerile externe al R.S.F. Iugoslavia, a avut o întrevedere cu William Fulbright, președintele Comisiei senatoriale pentru problemele externe a Senatului S.U.A., care se află în vizită în Iugoslavia. La convorbiri au participat William Tyler, secretar asistent pentru problemele europene al Departamentului de Stat al S.U.A., și Mihail Javorski, adjunct al secretarului de stat pentru afacerile externe al R.S.F. Iugoslavia. (Tanjug.)

• La invitația C.C. al P.C. Francez, o delegație de activiști de partid, condusă de V. Koucky, secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, a făcut o vizită în Franța. Membrii delegației au luat cunoștință de activitatea și experiența P.C. Francez și au avut un schimb de păreri cu comunistii francezi asupra problemelor actuale ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale. (Ag.)

Corespondență din New York

Caleidoscopul votului

răspicat, în votul pe care l-a dat. El a dorit ca Lyndon Johnson să fie președinte al Statelor Unite și i-a acordat cea mai importantă majoritate din istorie. Pe de altă parte, a refuzat în mod hotărît să treacă guvernul federal în mîinile aripii drepte a partidului republican. Propoziția înfrîngerii senatorului Goldwater în trece propoziția triumfului președintelui Johnson. Domnul Goldwater a pierdut mai multe voturi decît a dobîndit în cele 11 state din sud și a obținut doar a minoritate din totalul votului popular din sud”. Articolul de fond apărut vineri în ziarul „New York Times” subliniază reflectarea în rezultate a slăbiciunii fenomenului „backlash”, adică voturi ale abilor împotriva lui Johnson, determinate de ura împotriva neglijării care acordă drepturi civile negrilor. De pildă, în statul sudic Maryland nu numai că Johnson aproape că a dublat majoritatea record înregistrată acolo vreedată în alegeri prezidențiale, dar Maryland, unde s-a presupus că „backlash”-ul va fi puternic, a fost tocmai primul stat din întreaga țară care a aprobat o propunere în domeniul drepturilor civile printr-un vot public. În statul Tennessee un avocat din orașul Memphis, A. W. Willis a devenit primul negru ales în Adunarea Generală a statului.

Editorialistul ziarului „Plain Dealer” din orașul Cleveland, statul Ohio, este rezervat. El consideră faptul drept un mandat pentru „continuarea”, „Mandatul obținut de președintele Johnson din partea poporului american, este de a continua să activeze pentru prosperitate în țară și pentru pace în lume”. Ce înțelege ziarul prin „o activitate pentru pace în lume”? „În domeniul politicii externe — scrie „Plain Dealer”, se poate aștepta ca președintele Johnson să nu se abată de la linia care a fost statornică de admînistrările de după război”. Cam puțin, sîd spunem numai atât.

În articolul său de fond ziarul „The Boston Traveller”, regiunea care a constituit fiul electoral al lui John Kennedy, tratează doar tema imputărilor acordate acum întrucît succesele care urmăresc a dispariției fostului președinte nu rezolvase, după părerea sa, această problemă: „Johnson nu mai este acum, scrie ziarul, președinte printr-un accident al istoriei, ci printr-o alegere din partea poporului american. Acesta l-a ar fi putut respinge dar, în schimb, l-a ales. Acum președintele poate acționa cu o încredere și siguranță pe care nu le posedă în trecut”. David Lawrence, redactor al celuiiași ziar, scrie, la rîndul său: „Temele unor critici că America plutește la întimplare în politica sa ex-

ternă și că ea ar putea fi implicată într-un război de mari proporții nu au fost risipite. De asemenea, nu au fost risipite nici temerile că economia Statelor Unite trece printr-o perioadă de prosperitate artificială, în condiții în care miliarde de dolari de bani imprumutați sînt folosiți pentru îmbogățire și cînd deficitul bugetelor devine la infinit”.

Ziarul „Providence Rhode Island Journal” este de părere că rezultatele alegerilor ar fi arătat că „alegătorii din această țară își pot afla drumul lor colectiv prin labirintul campaniei politice și pot da răspunsul, de care statul și națiunea au nevoie în momente de criză”.

La rîndul său, ziarul „Philadelphia Enquirer” scrie următoarele, în articolul său de fond: „Alegerea președintelui Johnson pentru un termen de patru ani pare asigurată încă din momentul în care fusese numit candidat al partidului democrat. Rezultatele de marți sînt binevenite, deși ele nu constituie o surpriză. Majoritatea americanilor a fost mulțumită cu felul în care Johnson s-a achitat de sarcina de președinte și sînt convinși că revine să în acest post va constitui cea mai bună garanție de continuare a păcii și stabilității. Ei au fost, totodată, înfricoșați de perspectiva alegerii unui președinte de felul lui Barry

Goldwater și au fost hotărîți să împiedice aceasta, dacă este posibil, prin voturile lor”.

În articolul său de fond ziarul „Cincinnati Post” exprimă punctul de vedere al celor grupuri conservatoare care au votat pentru Johnson numai de frica lui Goldwater. Ziarul își exprimă următoarea speranță: „Lyndon Johnson a candidat ca un moderat, iar, după spusele sale, ca un adevărat conservator, pentru a deveni președinte al întregului popor. Sperăm și credem că el va conduce la Casa Albă tot în această tradiție, și că nu va lăsa ca victoria sa unilaterală să i se suie la cap”.

Același articol face în continuare bilanțul pierderilor conservatoare: „Atîc campania electorală, cit și rezultatele alegerilor confirmă impresia anterioară că numirea lui Goldwater a constituit un dezastru pentru cauza conservatorismului”.

De altfel, această idee revine și în alte zăre subliniînd alături de știri din tabăra republicană că dezastrul nu privește numai aripa conservatoare ci întreg partidul republican în ansamblul său. În atacuri personale inversurate, Nixon și Rockefeller se acuză reciproc unul pe altul de a fi scindat partidul republican împotriva voinței acestuia. Va fi foarte interesant de știut cum vor fi aplanate aceste conflicte și cine va cîștiga din nou conducerea în partidul republican acum alit de greu zdruncinat. Pentru că de rezultatul acestei lupte depinde și tematica viitoare campanii electorale, precum și influența ei prealabilă asupra celei de a doua etape a guvernării actualei administrații.

CARL MARZANI

7 noiembrie 1964